

Per-Åke Lindblom
KFML(r) och facket

En polemik mot KFML(r):s fackliga linje

Oktoberhäfte 8
Utgiven av Ordfront 1974

Kort presentation

SKP-skriften *KFML(r) och facket*, skriven av Per-Åke Lindblom (som när skriften förattades var medlem SKP:s partistyrelse), analyserar kritiskt ”r-arnas” antifackliga politik, som vid den tid det begav sig kunde sammanfattas med parollerna ”Ställ facket åt sidan! Leve de vilda strejkerna”. Dagens ”r-are”, som fylkas kring *Kommunistiska Partiet (KP)*, är i sin praktiska politik inte lika antifackliga, fast man har aldrig gjort upp med den gamla linjen och *Leve de vilda strejkerna*, den ”klassiska” skrift där Frank Baude utförligt lägger ut texten om den antifackliga linjen, ges fortfarande ut i nya upplagor – av detta drar vi slutsatsen att dagens KP fortfarande, i det stora hela, anser att den gamla fackliga linjen är korrekt, men att den uppenbarligen inte anses vara möjlig att tillämpa i det aktuella klasskampsläget. Detta betyder också att KP mycket väl kan återfalla till den gamla taktiken om klasskampen skulle skärpas och därmed är SKP-skriftens kritik mot r-linjen inte bara av historiskt intresse, utan den har fortfarande politisk relevans.

När det gäller den alternativa linje som förespråkas (=SKP:s fackliga politik) så är den också i många avseenden vettig, i synnerhet när den ställs mot r-arnas politik.

INNEHÅLL

Förord.....	1
Gör facket till en kamporganisation! Enhet på klasskampens grund!.....	2
Skall kommunisterna arbeta i fackföreningarna och sträva efter att förvandla dessa till kamporganisationer?	6
Är det möjligt att förvandla fackföreningarna till kamporganisationer?.....	8
Hur skall kampen mot den reformistiska fackföreningsbyråkratin föras? Står den legala kampen i motsättning till den illegala?	13
Arendals- och SAAB-strejkerna – praktexempel på KFML(r):s misslyckade linje.	16
Vilken linje skall kommunisterna ha i de fackliga valen?	18
Sveriges Kommunistiska Partis fackliga framgångslinje »Gör facket till en kamporganisation! Enhet på klasskampens grund!» står i fullständig överensstämmelse med den kommunistiska rörelsens erfarenheter!.....	25
Slutord	27

Förord

Denna broschyr är i första hand en polemik gentemot KFML(r):s sekteristiska fackliga linje »Leve de vilda strejkerna! – Framåt mot den socialistiska revolutionen!», men samtidigt helt följdenligt ett försvar för Sveriges Kommunistiska Partis fackliga framgångslinje »Gör facket till en kamporganisation! Enhet på klasskampens grund!».

I fyra års tid har KFML(r) bekämpat SKP:s fackliga framgångslinje utifrån sin »vänster»-opportunistiska ståndpunkt. KFML(r) har legat i ett permanent bakhåll för arbetarklassens avantgarde, det revolutionära kommunistiska partiet. Med revolutionistiska fraser har KFML(r) försökt dölja att deras fackliga politik – och splittringsmanövrer i övrigt – endast har syftat till att underlätta för högersocialdemokratins att bibehålla kontrollen över fackföreningsrörelsen.

KFML(r) har sammanfattat sin kritik i orden: »Parollen 'Gör fackföreningarna till kamporganisationer' är detsamma som att upprepa trettioalets paroller under helt annorlunda förhållanden. Parollen reses av högerkrafternas organisationer eftersom de varken har förmåga eller vilja att föra en revolutionär politik och resa revolutionära paroller. De räcker som en tröstepinne åt arbetarklassen i brist på ett verkligt revolutionärt alternativ.» (Frank Baude – »Vänd ansiktet mot arbetsplatserna!», Proletären 4/71).

I praktiken har KFML(r):s fackliga linje »sammanfattats» i nederlagsstrejkerna på Arendalsvarvet och SAAB-Trollhättan och i form av att en rad enskilda medlemmar i KFML(r) »slagit sin egen panna blodig» (för att låna ett av KFML(r):s älsklingsuttryck) när de försökt tillämpa förbundets sekteristiska linje på verkligheten. De har själva inte förmenat sig martyrskapet, eller som det heter i ett kritiskt inlägg: »Strategin är allt, taktiken intet, så tror jag man med några ord kan sammanfatta våra fel som de tog sig uttryck i exempelvis Arendalsstrejken. Kamrater runt om i landet har agerat otaktiskt och fått sparken på löpande band. Varför? Den politik som förts utanför och avskilt från praktiken har inte behövt ta ställning till dessa frågor.» (Klasskampen 3/74).

Just dessa negativa erfarenheter av den egna fackliga linjen på arbetsplatserna har varit den viktigaste faktorn i att framtvunga den »självkritik» som publicerades i form av resolutionen från centralkommitténs möte den 15-17 februari 1974. Men i denna resolution görs överhuvudtaget ingen självkritik för den fackliga linjen, ja den berörs knappast. Förklaringen är skäligen enkel: Resolutionen och »självkritiken» är en taktisk manöver, som KFML(r):s ledning har varit tvingad att företa i avsikt att dämna upp den progressiva kritik, som uppstått inom KFML(r) till följd av att klasskampens utveckling har utdömt KFML(r):s politik liksom att den marxist-leninistiska rörelsens kritik har fått ökat gehör bland KFML(r):s medlemmar. Därför har ledningen varit tvingad att gå kritikerna till hälften till mötes, i ord ta avstånd från de värsta överslagen och försyndelserna, utse en handfull syndabockar för att därigenom till varje pris bevara förbundet intakt. Däremot är ledningen inte beredd att gå så långt att den ifrågasätter en hörnpelare i dess politik, nämligen den fackliga linjen. Det är ingen tillfällighet att Driftscellutskottet fortfarande framhåller Frank Baudes politiska pekoral »Leve de vilda strejkerna!» som alltigenom giltigt: »Vi vill också passa på tillfället att uppmana kamraterna till förnyat studium och förnyad spridning av kamrat Frank Baudes broschyr i den fackliga frågan, 'Leve de vilda strejkerna', som helt och hållet bibehåller sin giltighet som ett korrekt, levande och populärt framställande av vår fackliga politik.» (Klasskampen 3/74, sid 20). Det vore svårt för KFML(r):s ledning att i fråga om den fackliga politiken utse någon annan syndabock än Frank Baude.

Inte desto mindre förekommer i dag ansatser till en uppgörelse med den fackliga linjen inom KFML(r) – delar av den ifrågasätts redan. Det är bra, ty en fullständig uppgörelse med den

»vänster»-opportunisten-trotskyismen inom KFML(r) måste omfatta den fackliga frågan, som samtidigt idag också är KFML(r):s akilleshäls.

Det är av avgörande betydelse för den socialistiska revolutionens framtid i Sverige om fackföreningarna kan förvandlas till kamporganisationer, om de högersocialdemokratiska fackföreningsbyråkraterna kan avskiljas från kontrollen av fackföreningsrörelsen och om fackföreningarna kan närma sig det kommunistiska partiets målsättning och bli mäktiga hävstänger för den socialistiska revolutionen.

Denna grundläggande frågeställning är mottot för denna broschyr och det är heller inte första gången den formuleras:

»Vari ligger den västeuropeiska socialdemokratins styrka? Däri att den stödjer sig på fackföreningarna. Vari ligger våra västeuropeiska partiers svaghet? Däri att de ännu inte har fått till stånd en intim anknytning till fackföreningarna, och en del av dessa kommunistiska partier vill inte knyta an till fackföreningarna. Därför består de västeuropeiska partiernas huvuduppgift under nuvarande ögonblick i att utveckla och fullfölja kampanjen för en enhetlig fackföreningsrörelse. Alla kommunister utan undantag måste inträda i fackföreningarna och där föra ett systematiskt, tålmodigt arbete för att sammansvetsa arbetarklassen mot kapitalet och på så sätt uppnå, att de kommunistiska partierna kan stödja sig på fackföreningarna». (Stalin: Resultaten av RKP(b):s XIV partikonferens 1925).

Malmö i juli 1974

Per-Åke Lindblom

Gör facket till en kamporganisation! Enhet på klasskampens grund!

Detta är Sveriges Kommunistiska Partis linje i den fackliga frågan. Denna paroll har inte fallit ner från skyarna – den bygger på SKP:s egen fackliga praktik, på den kommunistiska rörelsens historiska erfarenheter och slutligen överensstämmer denna paroll väl med arbetarklassens grundinställning och önskan.

Kortfattat och allmänt kan SKP:s syn på den fackliga kampen uttryckas så här: Parollen »Gör facket till en kamporganisation! Enhet på klasskampens grund!» är den paroll, som på ett riktigt sätt sammanfattar läget i arbetarklassens kamp och ger den riktiga inriktningen på den fackliga kampen i nuvarande läge. Fackföreningarna är arbetarnas organisationscentra på arbetsplatserna. Kämpande fackföreningar är en förutsättning för att den ekonomiska kampen skall få en fast förankring och kunna föras vidare, samt för att arbetarklassen skall ha en bas från vilken den politiska kampen skall tas upp.

Att denna linje är riktig, kan vi visa genom att ställa ett antal delfrågor. Den första, grundläggande frågan, är helt enkelt:

Behöver arbetarklassen enhetliga klassorganisationer, fackföreningar?

Varje arbetare vet av egen erfarenhet från arbetsplatsen vilken betydelse sammanhållningen har. Arbetarna har två saker att sätta emot kapitalets samlade makt – *antalet och sammanhållningen*. Därför har också arbetarklassen i Sverige som i andra länder byggt upp en fackföreningsrörelse. Det har skett därför att det har varit oundgängligen nödvändigt för arbetarna att uppträda som fast organiserade och eniga kollektiv »i kampen för högre pris på arbetskraften på arbetsmarknaden och för förbättrade villkor vid dess användande» (Tesar om taktiken... Kominterns tredje världskongress 1921).

En kämpande fackförening är en livsnödvändighet för arbetarklassen. Arbetarklassen måste försvara sig mot arbetsköparnas profitjakt, deras försök att pressa ner reallönerna, stegra

takten i arbetet o s v. *Kampen mot arbetsköparna är därför grundvalen för fackföreningarna.* Fackföreningarnas uppgift är att försvara sina medlemmars intressen gentemot kapitalisterna – inte att föra arbetsköparnas talan gentemot arbetarna. Arbetare och kapitalister har helt skilda intressen. Av det följer, att endast en enhet är möjlig inom arbetarklassens fackliga organisationer – *nämmligen enheten på klasskampens grundval.*

En enhet på *klassamarbetsgrundval* är varken önskvärd eller möjlig inom de organisationer som skall företräda arbetarklassen. Därför är det de som representerar klassamarbetspolitiken och vill uppe kampen mot arbetsköparna som står för splittringen av den fackliga rörelsen. Vår strävan måste vara att göra fackföreningarna till kamporganisationer samtidigt som vi kämpar för fackföreningsrörelsens enhet och enheten mellan partilösa, socialdemokratiska arbetare.

Men denna strävan från SKP:s och de klassmedvetna arbetarnas sida har inte bara mötts av hästkt motstånd från högernationaldemokraternas sida utan även från organisationer, som utger sig för att vara kommunistiska, dvs främst KFML(r).

Det är därför ingen tillfällighet att KFML(r) faktiskt förnekar nödvändigheten av att arbetarklassen skall vara förenad i en enhetlig klassorganisation som tillvaratar dess intressen gentemot kapitalisternas.

Det heter: »På sikt är därför vår målsättning att bidra till grundandet av en allsvensk hemlig strejkorganisation. Hemlig på grund av att de främsta förkämparna, samt andra klasskämpar, så snart de blir kända, kommer att uteslutas ur LO och bli svartlistade av arbetsköparna. En hemlig organisation med uppgift att samordna strejkkampen över hela landet kommer inte heller att bli lika sårbar under uppbyggandet som en öppen. Lägre former av klasskamp såsom bojkott, maskning etc, måste liksom högre former såsom fabriksockupationer ingå i den hemliga strejkorganisationens arbetsmetoder. Bildandet av och medlemskap i den hemliga strejkorganisationen måste bygga på medvetenhet om nödvändigheten av att bekämpa kapitalisterna och regeringen samt en djup insikt om LO:s klassamarbetspolitik och reformismens roll.» (KFML(r): resolution i den fackliga frågan – sid 89 i Frank Baudes broschyr »Leve de vilda strejkerna!»)

Det står väl helt klart att det organisationsalternativ, som KFML(r) sätter i fackföreningarnas ställe, inte kan omfatta arbetarklassen i dess helhet, inte ens dess majoritet. Inträdesvillkoren måste betraktas som exklusiva, eftersom »Bildandet av och medlemskap i den hemliga strejkorganisationen *måste bygga på medvetenhet om nödvändigheten av att bekämpa kapitalisterna och regeringen samt en djup insikt om LO:s klassamarbetspolitik och reformismens roll*» (vår kursiv). Hur »djup» denna insikt måste vara, anges inte, men minimum måste förut sättas bestå i medlemskap eller sympatisörskap till KFML(r).

Skall den »allsvenska hemliga strejkorganisationen» fortfara att vara hemlig så ligger det i sakens natur att den inte kan utvecklas till en massorganisation i ordets verkliga betydelse.

Det försök som görs i »Om den fackliga frågan» – (Klasskampen 4/72) – att vidareutveckla organisationsalternativet till de enhetliga klassorganisationerna, fackföreningarna, stannar vid fria fantasier:

»KFML(r) ser i de vilda strejkerna de första stegen mot den enda fackliga kamporganisationen man idag kan tala om, om man inte hänger sig åt fria fantasier: den allsvenska strejkorganisationen. Dvs en organisation som för sin verksamhet grundar sig på två tumregler:

1. Du kan inte vinna i förhandlingar vad du inte kämpat dig till genom strejk eller allvarligt menat hot om strejk.

2. Strejkorganisationen ska vara en organisation för kamp, inte för självhjälp eller påtryckningar på den borgerliga staten.»

Den första tumregeln utesluter andra kampformer än strejken, som exempelvis maskning, massjukskrivning och övertidsblockad – ja, frågan är om ens den kampmetod som kommit på mode i KFML(r) den senaste tiden, nämligen namninsamlingsaktioner, kan finna nåd inför denna »tumregel». Dessutom utesluter tumregeln den möjligheten att kampenheten kan vara så grundmurad och befäst på en given arbetsplats, att det räcker med blotta förhandlingar med arbetsköparna för att genomdriva en fråga i arbetarnas intressen.

Den andra tumregeln är lika absurd: Det att en strejkorganisation »ska vara en kamporganisation» ligger i själva begreppet »strejkorganisation», medan en »självhjälp» i viss utsträckning, dvs ömsesidigt ekonomiskt stöd och tillit till egna krafter, även måste förekomma i denna organisation. Hur denna »allsvenska strejkorganisation» skall kunna utvecklas till en verkligt slagkraftig organisation, så länge den frivilligt avhåller sig från »påtryckningar på den borgerliga staten», dvs rikta krav mot staten i hela arbetarklassens intressen, måste förbli en obesvarad gåta. Politisk kamp innebär just att ställa krav gentemot monopolkapitalets stat för att antingen genomdriva dessa i arbetarklassens intresse, eller, om detta inte lyckas, därigenom avslöja statens klasskaraktär.

Följaktligen är denna »allsvenska strejkorganisation» snävt trade-unionistisk, ett anarko-syndikalistiskt missfoster, som har det gemensamt med en fackförening att den måste antas ha program och stadgar, regelbundet återkommande val av ledning för organisationen, en fast ekonomi och en propagandaapparat, men som helt och hållet saknar *masskaraktär*.

Den »allsvenska strejkorganisationen» kan aldrig bli ett alternativ till en enhetlig fackföreningsrörelse, inte ens till en av högersocialdemokraterna ledd fackföreningsrörelse, eftersom den på grund av sitt »frivilliga avskiljande» kommer att bli en mycket lätt munsbit för de högersocialdemokratiska fackföreningsbyråkraternas attacker.

KFML(r):s fria fantasier om den »allsvenska hemliga strejkorganisationen» visar blott och bart att de ingenting har förstått av förhållandet mellan det kommunistiska partiet och fackföreningsrörelsen och fackföreningsrörelsens karaktär. »Det kommunistiska partiet är proletariats förtrupp, det avantgarde, som kommit fullt på det klara med vägarna och medlen för proletariatets befrielse från kapitalismens ok, och därför medvetet accepterat det kommunistiska programmet.

Fackföreningarna är mera en proletariatets massorganisation, som utvecklas till en organisation som omfattar alla arbetare i de olika produktionsgrenarna och inte blott innesluter de målmedvetna kommunisterna utan också proletariatets mera efterblivna lager, vilka först så småningom genom livserfarenhet uppfostras till att förstå kommunismen.

Fackföreningarnas roll före, under och efter proletariatets erövring av makten är i många avseenden olika, men under alla dess utvecklingsstadier bildar fackföreningarna en mera vidsträckt och allmän organisation än partiet och måste i förhållande till partiet i viss mån spela periferins roll i förhållande till centrum. Före maktens erövring måste de verkliga proletära, revolutionära fackföreningarna organisera arbetarna på huvudsakligen ekonomisk grundval för att tillkämpa sig de förbättringar, som kan uppnås före kapitalismens fullständiga tillintetgörande. Deras huvudsyfte måste emellertid vara att organisera den proletära masskampen mot kapitalismen och för den proletära revolutionen.» (Kominterns tredje världskongress: Teser om taktiken... sid 46).

Därför följer att KFML(r) är motståndare till en *enhetlig fackföreningsrörelse på klasskampens grundval*, en ståndpunkt de i praktiken delar lika med högersocialdemokratin fastän från olika utgångspunkter, för att i stället bilda en ny, »skinande ren», »allsvensk hemlig strejk-

organisation» som endast kan organisera ett fåtal arbetare utanför den egna kadern, samtidigt som mellangrupperna och de efterblivna arbetarna prisges till förmån för de reformistiska fackföreningsbyråkraterna.

I samband med att Hamnarbetarförbundet bildades till följd av uteslutningarna av de norrländska hamnarbetarna, har också KFML(r):s ståndpunkt i organisationsfrågan satts på prov i verkligheten, eftersom Hamnarbetarförbundet till skillnad från alla andra fackförbund inte är underordnad LO:s landssekretariat och helt självständigt kan välja de lämpligaste kampmetoderna. Hur har då KFML(r) agerat i förhållande till Hamnarbetarförbundet?

För det första så kan vi lugnt utgå ifrån att KFML(r) alltid har intagit en konsekvent och »proletärt principfast» ståndpunkt i denna fråga, eftersom Frank Baude försäkrar oss: »1) LM påstår att vi nu intagit en »förändrad» inställning till Hamnarbetarförbundet. Detta är oriktigt, vi har idag samma inställning som vi alltid har haft.» (Klasskampen 3/74, sid 22):

»Inslag av gammalt skråtänkande gör sig också gällande när stuveriarbetarna vägrar att organisera sig tillsammans med chaufförer och andra transportarbetare. Man kan sammanfatta stuvornas strävan med att det är en syndikalistisk politik som LO för... Vi kommunister bekämpar LO med utgångspunkt från att LO för en reformistisk klassarbetspolitik och inte för att LO är uppbyggd på storavdelningar (givetvis använder sig LO av storavdelningar för att stärka sitt grepp men detta är en annan fråga).» (Proletären 2/72).

Stuveriarbetarna vände sig emot storavdelningar. Dessa försvarar att föra en gentemot fackföreningsbyråkratin självständig kamp. Norrlandsstuvorna hade ställt frågan om vad som gynnade kampen mot arbetsköparna. De hade tagit ställning för de lokala avdelningarna och vänt sig mot försöken att centralisera kampen.

KFML(r):s påstående att detta skulle vara en vägran att organisera sig tillsammans med andra yrkesgrupper betyder objektivt sett att KFML(r) uppträdde som LO-ledningens springpojkar och försökte splittra Hamnarbetarförbundet.

KFML(r) diskuterade vidare LO-ledningens inställning: »Hur reagerade LO och socialdemokraterna inför *utbrytarna* (vår kursiv)? Rent allmänt kan sägas att LO-SAP inte känner sig hotade. Förbundsledningen i Transport deklarerar utan omsvep att förbundsledningen tänker genomföra kongressens beslut om storavdelningar utan hänsyn till att de oppositionella stuvorna därmed kommer att ställa sig utanför LO. Denna lugna attityd från LO:s sida kan jämföras med den hets som riktades mot de vilda strejkerna.»

Om stuveriarbetarna ställts utanför LO är det ett resultat av att de uteslutits, inte av att de är »utbrytare».

»Vidare har det nya förbundet fått en rent reaktionär prägel, när det, efter den kamp som arbetarna påbörjade 1970, återigen söker dra in arbetarna under bourgeoisins slavok – legalismen – efter det att stora grupper brutit slavmoralen.» (Frank Baude – »Leve de vilda strejkerna!», sid 78).

»De taktiska segrar som kan vinnas genom ett bifall till det nya Hamnarbetarförbundet kommer med säkerhet att förbytas i strategiska misslyckanden inom en mycket snar framtid. Det är inte *organisatoriska* frågor som hindrar den svenska arbetarklassens kamp idag. Det är *inte* vetorätten som LO har över förbunden, *inte* lagen om kollektivavtal eller lagen om medling etc, som är stötestenen för arbetarklassens kamp och kampmöjligheter. Det finns endast ett hinder för arbetarklassens kamp i vårt land och det är arbetarklassens låga medvetenhet, arbetarklassens djupa reformistiska tänkande, som innefattar en otrolig fördragsamhet med klassamhället, tilltro till avtal och överhöghet. Enda kampvägen här och nu är de

vilda strejkerna. Val av egna strejkledningar från arbetarnas sida och en ständig kamp mot reformismen.» (Proletären 8/72).

Det är givet att det i första hand beror på reformismens inflytande att fackföreningsrörelsens ledning helt och hållet hamnat i händerna på klassarbetarna, att arbetarklassen inte oftare väljer den direkta kampens metod, men om inte vektorerna, kollektivavtalslagen etc skulle utgöra några som helst hinder, så måste man faktiskt fråga sig varför de överhuvudtaget tillkommit. För att underlätta arbetarklassens kamp mot kapitalisterna?

Utvecklingen har helt motsagt KFML(r):s fräcka påståenden. Hamnarbetarförbundet har utvecklats till en enhetlig klassorganisation, som idag har 2/3 av hamnarbetarna bakom sig och fullständig uppslutning i de flesta hamnarna. Det är en kämpande fackförening, vilket med all önskvärd tydlighet har visat sig under hamnarbetarstrejken 1974. Hamnarbetarförbundet har kunnat förena olika kampmedel – förutom strejkvapnet har man även använt övertidsblockad. Deras kamp har även rönt sympati från stora delar av arbetarklassen.

Hamnarbetarförbundet har givetvis fel och brister, särskilt i ledningen, men dessa fel och brister måste självfallet först och främst åtgärdas av hamnarbetarna själva. Därvid har marxist-leninisterna en bjudande uppgift i kampen för att utveckla och konsolidera Hamnarbetarförbundet som en verklig kamporganisation.

KFML(r) var oförmöget att se något progressivt i hamnarbetarnas vägran att underkasta sig Transportledningens diktat. Tvärtom likställde de Hamnarbetarförbundet med vilket reformistiskt fackförbund som helst, ja, t o m hade det en rent reaktionär prägel.» Därför sällade sig faktiskt KFML(r) till Hamnarbetarförbundets motståndare och bildade enhetsfront med LO-ledningen.

När hamnarbetarna väl uteslöts så var de tvungna att *organisera* sig och självklart måste det ske i form av en *fackförening*. Vad annars? KFML(r):s recept var »permanent strejkkommittéer». Men en strejkkommittés uppgift är att leda en strejk så länge den varar och kan inte utgöra någon permanent företeelse. Hamnarbetarnas enda uppgift bestod ju inte i att strejka – arbetarna strejkar för att uppnå *bestämda resultat* och arbetarna fordrar dessutom en *varaktig organisering*.

KFML(r) framställer dessutom Hamnarbetarförbundets öde som avgjort – det kommer obönhörligen att krossas och duka under inför arbetsköparnas och Transportarbetarförbundets lednings gemensamma offensiv. I dagsläget fyller den propagandan från KFML(r):s sida ingen annan uppgift än att så nederlagsstämningar bland hamnarbetarna. Huruvida Hamnarbetarförbundet kommer att bestå och utvecklas eller inte, är en öppen fråga. Det kommer helt och hållet an på medlemmarnas kampvillighet och uthållighet, på frågan om Hamnarbetarförbundet kan tillförsäkras en verkligt kampduglig ledning och i vilken utsträckning den progressiva rörelsen förmår understödja Hamnarbetarförbundet.

Skall kommunisterna arbeta i fackföreningarna och sträva efter att förvandla dessa till kamporganisationer?

»Just den absurda teorin om att kommunisterna ej skulle delta i de reaktionära fackföreningarna visar på det mest påtagliga sätt, hur lättsinnigt dessa 'vänster'kommunister förhåller sig till frågan om inflytande över 'massorna', vilket missbruk de driver med sitt skrik om 'massan'. För att förstå att hjälpa 'massan' och vinna 'massans' sympati, bifall och understöd får man inte frukta svårigheter, inte frukta kverulanta anmärkningar, hugg i ryggen, fönråmelse och förföljelser av 'ledarna' (vilka som opportunisterna och socialchauvinisterna i de flesta fall är direkt eller indirekt förbundna med bourgeoisien och polisen), *utan man måste ovillkorligen arbeta där massan finns*. Man måste förstå att bringa alla slags offer, övervinna de

största hinder för att systematiskt, hårdnackat, ihärdigt och tåligt propagera och agitera just i de institutioner, föreningar och förbund, där den proletära eller halvproletära massan finns, även om de är aldrig så reaktionära.» (Lenin: Radikalismen... , VV, II:II, sid 390)

Det är ett faktum att 1,7 miljoner arbetare är organiserade i LO, därför att de inser nödvändigheten av en facklig organisering och anser det osolidariskt att stå utanför fackföreningsrörelsen. *Insåg inte arbetarna nödvändigheten av facklig organisering, skulle den självfallet inte vara organiserad.* KFML(r) försöker bestrida att LO skulle vara en massorganisation med hänvisning till den dåliga mötesfrekvensen: »Eftersom arbetarna inte har något förtroende för fackföreningarna och inte ens besöker mötena, så är parollen endast ägnad att försöka inbilla arbetarna att det är på grund av deras bristande aktivitet som tillståndet inom deras fackliga organisation är som det är». (Proletären 4/71).

För det första är LO en massorganisation på grund av organisationstillhörigheten, *graden av organisation*, vilket i Sverige innebär att minst 90 procent tillhör LO. Mötesfrekvensen är enbart ett mått på aktiviteten inom massorganisationen. *För det andra* innebär det förhållandet att mötesfrekvensen för närvarande är låg, trots att den varit i ständigt uppåtgående de senaste fyra åren, *inte att det alltid har varit så eller att det så kommer att förbli.* Frank Baude anför i sitt första fackligt-teoretiska pekoral »Fackföreningarna och korporativismen» siffror om mötesfrekvensen inom några större fackföreningar i Göteborg, bl a deltog 5,4 procent av byggnads betongsektions medlemmar på årsmötet, 7,4 procent av Götaverkens, 9,1 av Lindholmens varv och slutligen 6,5 procent av Eriksbergs varv. Därmed skulle inte fackföreningarna längre vara massorganisationer.

På vilket sätt skulle mötesfrekvensen vara en *statisk företeelse*? Det stämmer inte. Ty faktum är att om kampen skärps på arbetsplatserna, ja, oftast räcker det med att det uppstår en facklig opposition för att deltagandet och intresset för fackföreningsmötena skall öka. Denna sanning är egentligen så elementär att man nästan skäms för att behöva påpeka den, men för fullständighetens skull skall vi t o m ge ett konkret exempel: I samband med att Byggnadsarbetareförbundets ledning försökte trumfa igenom en lönesänkingslista över huvudena på golvläggarna, krävde medlemmarna ett extra fackföreningsmöte och 145 av 300 man, dvs 50 procent, slöt upp. Detta utgjorde förspelen till golvläggarstrejken 1971.

Men även medlemmar inom KFML(r) kan inte undgå att lägga märke till det som händer framför ögonen på dem – redan i nr 1/1972 av »Klasskampen» kunde en medlem notera att »Argumentet att vi inte genom vårt agerande skall öka intresset för fackmötena är i själva verket inget argument, eftersom de som då strömmar till främst kommer för att höra på oss och inte för att de tycker fackföreningen helt plötsligt för deras talan.»

Men frågan är om inte KFML(r):s medlemmar helt och hållet måste revidera sin uppfattning i fråga om den statistiska mötesfrekvensen, eftersom bl a medlemmarna i KFML(r):s Hälsingborgsavdelning fick uppleva följande på Tre Torn i Hälsingborg: »I tisdags var det dags att lägga papperen på bordet på fackmötet, ca 200 arbetare hade mött upp mot normalt ett 30-tal.» (Proletären 15/74).

Samtidigt som kommunisterna fastslår nödvändigheten av att arbeta inom de nuvarande fackföreningarna för att förvandla dessa till kamporganisationer, så är det också kommunisternas skyldighet att förklara och klargöra varför fackföreningsrörelsen – och särskilt dess ledning – väsentligen urartat till ett klassarbetsinstrument.

Den grundläggande förklaringen är att arbetarklassen – med undantag av tiden före första världskriget, då kampen mellan reform eller revolution ännu inte avgjorts inom den dåvarande arbetarrörelsen – oavbrutet har behärskats av reformismens inflytande. Den andra förklaringen är dels att den högersocialdemokratiska fackföreningsbyråkratin steg för steg ur-

holkat och undergrävt den fackliga demokratin och dels att den aldrig har tvekat att använda uteslutningsvapnet när deras positioner varit hotade. De har därvid inte nöjt sig med att utesluta enskilda medlemmar, utan t o m uteslutit klubbar och avdelningar, särskilt under trettio-talet. Men den grundläggande förklaringen till fackföreningsrörelsens urartning är således det förhärskande reformistiska inflytandet bland arbetarklassen.

Bortsett från de tidigaste av liberaler ledda små fackföreningarna har fackföreningsrörelsen alltid stått under socialdemokratiskt inflytande. Detta har medfört att dess politik allteftersom socialdemokratin förvandlats från ett progressivt, socialistiskt parti till ett borgerligt parti, omvandlats från kamp mot arbetsköparna till klassamarbete med dem. Sedan 1930-talet, då socialdemokratin öppet etablerade sig i rollen som monopolkapitalets förvaltare, har LO och fackförbundens ledningar sökt ställa fackföreningsrörelsen i monopolkapitalets tjänst. De har utnyttjat sitt och socialdemokratins grepp över den till att hindra arbetarklassens kamp mot den ständigt ökade utsugningen och till att påtvinga arbetarna avtal om löner och arbetsvillkor som gjort och gör det möjligt för monopolkapitalet att uppnå ständigt stigande profiler.

Denna utveckling har inte skett utan motstånd. När SKP under 1940-talet uppgav politiken att fränkänna socialdemokratin ledningen över arbetarklassen och inriktade sig på att vara »vänlig pådrivare», upphörde motståndet att vara organiserat. Därefter har det endast varit spontant och sporadiskt. Det har ändå varit så starkt att LO- och förbundsbyråkratin för att kunna genomdriva sin politik nödgats att steg för steg beskära den fackliga demokratin. Av samma skäl har samma byråkrati slagit vakt om den anti-fackliga lagstiftningen och uppträdde 1971 som förespråkare för den tvångsarbetslag, som riksdagen på regeringens förslag antog. Dess främste talesman, Yngve Persson, tvekade därvid inte att hävda att fackföreningsrörelsen borde underordnas den kapitalistiska staten. Ett resonemang på i princip samma linje som Hitler och Mussolini på sin tid förde.

Hur uppfattar medlemmarna facket? De känner sig maktlösa och allt fler upplever avtalsrörelsen som meningslös. Förhandlingarna förs högt ovanför medlemmarnas huvuden. Det LO och SAF sysslar med på Blasieholmen uppfattar folk som långtråkig teater. I praktiken existerar inte längre någon fri förhandlingsrätt. Storförslagen, regeringen och LO spikar i förväg det ekonomiska utrymmet. »Det blir ändå till slut som Sträng säger!» och inte blir det på profitens bekostnad.

Skall vi låta det förbli på detta sätt? Fränkänner vi inte högersocialdemokratin rätten att leda fackföreningsrörelsen, fränkänner vi inte högersocialdemokratin i praktiken ledningen av fackföreningsrörelsen, så accepterar vi i själva verket deras fortsatta kontroll, de bestående förhållandena och fortsatt skärpt utsugning.

Är det möjligt att förvandla fackföreningarna till kamporganisationer?

Så här ställer SKP frågan i den fackliga cirkeln »Gör facket till en kamporganisation»:

»Många arbetare har idag resignerat då det gäller den fackliga kampen och anser det inte längre lönt att kämpa i fackföreningarna. 'Det är ingen idé, byråkraterna får ändå sin vilja igen', är ett argument som inte är ovanligt. Men verkligheten idag visar att det inte bara är nödvändigt utan också möjligt att göra fackföreningarna till kamporganisationer. LO-ledningen har genom centraliseringen och strypningen av den fackliga demokratin skaffat sig stor makt, men ute på arbetsplatserna växer missnöjet och det gäller nu i första hand att ta upp kampen i de lokala klubbarna och i arbetslagen på byggarbetsplatserna.

Verkstads- och fabriksklubbarnas liksom sektionernas och avdelningarnas styrelser väljs av medlemmarna. Avdelningens representantskap likaså. Genom att ta upp kampen, ställa de

riktiga kraven och peka på vägar och metoder för arbetet kan vi aktivera arbetskamraterna, fackföreningsmedlemmarna och på sikt se till att endast bra och pålitliga representanter väljs till förtroendeuppdrag på klubb- och avdelningsnivå.

Det finns fackföreningar som idag är kamporganisationer. Hamnarbetarnas fackförening i Göteborg är ett exempel. Typografiska föreningen i Stockholm är ett annat. På arbetsplatser med sådana lokala organisationer är det inte ovanligt att arbetarna genom lokal lönekamp tar ut löneökningar som väsentligt överstiger de lönelöften de centrala uppgörelserna givit, och vidare på ett levande sätt förmår kombinera olika kampformer.

Också från vissa s k »vänster»-grupper har det höjts toner som går ut på att arbetarna inte ska ta upp kampen i facket. Men en sådan inställning innebär att vi skulle lämna pamparna fritt spelrum i fackföreningarna. De mindre medvetna arbetarna skulle lämnas i sticket och våra organisationer vändas emot oss.

Vem skulle tjäna på att oppositionella arbetare inte försökte samla sina arbetskamrater kring krav i klubben, sektionen eller avdelningen? Vem skulle tjäna på att vi inte tog upp kampen mot byråkratin och försökte ersätta klassarbetarna på olika förtroendeuppdrag med pålitliga arbetarrepresentanter? Givetvis byråkraterna och arbetsköparna.

Pamparna är få, men arbetarna är många. LO har 1,7 miljoner medlemmar. Det har lyckats byråkratin att under årtionden passivisera den fackliga rörelsen, men om alla vi arbetare tar upp kampen kan ingen kraft stoppa oss. Då kan vi åter göra våra fackföreningar till verkliga kamporganisationer». (Gör facket till en kamporganisation, sid 117-118).

Således innebär *för det första* detta att göra facket till en kamporganisation att mobilisera medlemmarna på basen till kamp på den lokala arbetsplatsen i den lokala fackföreningen. *För det andra*: om nu de lokala fackföreningarna förvandlats till kamporganisationer, finns det någon anledning att nöja sig med det?

Självfallet inte – självfallet måste kommunisterna, fackligt oppositionella och alla, som önskar att facket ska förvandlas till en kamporganisation, *gå vidare* och förvandla avdelningarna, förbunden, ja hela fackföreningsrörelsen till en enda kamporganisation.

Är detta möjligt? Den frågan kan inte besvaras *på förhand* utan det är endast klasskampens utveckling och praktiken, livet självt, som kan avge svaret. Men vilken anledning finns det för att på förhand ge slaget förlorat? Det är förvisso sant att de reformistiska ledarna kommer att göra allt för att splittra och jaga ut de progressiva. Men vad drar en kommunist för slutsats av det? Drar han slutsatsen att det inte går att göra facket till en kamporganisation? Att han i stället bygger ut en egen organisation med »säkert» folk? Det är faktiskt samma småborgerliga räddhågade som säger: »Vi kan aldrig genomföra proletariatets diktatur för härskarna motsätter sig det – de kommer att ta till alla medel för att splittra, utesluta, fängsla och mörda!»

Var och en vet att kommunisterna och de fackligt oppositionella idag inte möter klassarbetarna, som på fackföreningsmötena är beväpnade med kulsprutor, bazookas och tanks, utan endast med den ruttna, historiskt sett utdömda reformistiska ideologin. Den måste och den kommer att nedkämpas. Denna kamp utspelar sig idag väsentligen i form av orddueller, utom i de fall där arbetarna tillgriper den direkta kampens metod och ställer de klassarbetande fackföreningsledarna åt sidan.

En sak är säker: ju längre, ju envisare och tålmodigare kommunisterna och andra progressiva arbetare i den nuvarande fackföreningsrörelsen, desto svårare kommer det också att vara för den reformistiska fackföreningsbyråkratin att utesluta dem. Ty vinnas massan av LO:s medlemmar för linjen »Gör facket till en kamporganisation!» så spelar det knappast någon roll

om dessa utesluts, eftersom fackföreningsrörelsen då faktiskt består – men med en byråkratisk utväxt bortopererad av sig själv.

Är den fackliga demokratin helt död? Verkstads- och fabriksklubbarnas liksom sektionernas och avdelningarnas styrelser väljs av medlemmarna. Avdelningarnas representantskap likaså. Förbundsstyrelsernas majoritet och förbundsråden väljs av kongresserna, och kongressombuden av medlemmarna. De viktigaste förbundsfunktionärerna, vilka enligt gällande stadgar är självskrivna ledamöter i förbundsstyrelserna, anställs genom val av kongressen. Mandaten gäller tillsvidare, men behöver inte nödvändigtvis bli livstidsmandat. Stadgarna föreskriver för såväl förbundsfunktionärerna som ombudsmän på lägre nivåer sex månaders ömsesidig uppsägningstid.

Ytterst är det faktiskt alltså LO-förbundens medlemmar som genom sitt ställningstagande i valen till styrelser, representantskap och kongresser givit fackföreningsrörelsen dess nuvarande karaktär, möjliggjort byråkrativäldets upprättande och upprätthållit det.

Detta beror helt enkelt på det starka borgerliga, framförallt socialdemokratiska, inflytandet över arbetarna, vars andra sida är avsaknaden av ett revolutionärt kommunistiskt inflytande. Detta borgerliga inflytande har å ena sidan gjort huvudmassan av fackföreningsrörelsens medlemmar passiva. Å andra sidan har det skapat en pålitlig stödtrupp åt fackförbundsbyråkratin.

Och vidare: Det är inte frågan om att vinna LO-apparaten, ty därmed kan inte förstås annat än det antal funktionärer och förtroendevalda i LO:s landssekretariat, i fackförbundens centrala organ, som helt har hängivit sig åt klassarbetspolitiken. Någon annan »apparat» kan det inte vara fråga om, ty »apparat» kan endast bestå av kött och blod.

Det är visserligen sant att LO-ledningen i praktiken fungerar som ett utskott till statsapparaten, men det är inte staten eller regeringen som har tillsatt LO-ledningen utan det har ytterst medlemmarna gjort. Skulle det vara så att LO, dvs hela landsorganisationen, vore ett utskott till statsapparaten, ja, i så fall skulle faktiskt medlemmarna tillsättas uppifrån och ner, några demokratiska val skulle inte förekomma och dessutom skulle fackföreningsrörelsen vara kemiskt fri från motsättningar. Det är rena, rama galenskapen. I så fall vore LO också ett öppet, korporativt, fascistiskt syndikat och helt att jämföras med t ex de sk fackföreningarna, syndikaten, i det fascistiska Spanien. Varje arbetare vet att det inte förhåller sig på det sättet. LO-ledningen fungerar i praktiken som ett utskott till statsapparaten i kraft av sin reformistiska grundinställning, i kraft av sin ideologiska samhörighet med regeringen.

Detta yttrar sig konkret därigenom att LO-ledningen har låtit sig representeras i en rad samsamarbetsorgan med SAF och staten, i arbetsdomstolen, och företar en rad utredningar på uppdrag av staten.

De systematiska attackerna mot den fackliga demokratin som LO-ledningen genomfört, har ofta skett på direkt uppdrag eller under hot från monopolkapitalet och staten. Det gäller exempelvis Saltsjöbadsavtalet och kollektivavtalslagen, varsellagen, lagen om arbetsdomstol, vetorättens införande och avskaffandet av beslutande omröstningar, funktionärsväldets successiva införande och vidare lagen om statens konfliktneutralitet till »skydd för tredje part». Denna utveckling föranledde en ledande monopolkapitalist att yttra: »... (jag) betraktar numera arbetarsammanslutningarna mera som hjälpare och motståndare. De utövar nämligen ett hälsosamt dämpande inflytande på hetsporrarna i arbetarkretsar». (Gustav Tham, Verkstadsföreningens ordförande – 1941).

LO-ledningen ser sig faktiskt själv som ett utskott till statsapparaten eftersom den villigt accepterat den »solidariska lönepolitiken» som endast gynnar monopolkapitalets expansion, villigt accepterat statlig inblandning i avtalsrörelsen och är slutligen fullt beredda att gå vidare

och helt centralisera den samlade fackföreningsrörelsen för att slutligen upprätta ett statligt lönepolitiskt institut. Därmed vore fackföreningsrörelsen i det närmaste korporativ.

Denna utveckling är fullt förståelig mot bakgrund av att de översta fackföreningsbyråkraterna tänker och handlar som monopolkapitalets och statsapparaten direktörer. De *är* aktieägare, företagsledare, mångsysslare med statliga och kommunala uppdrag och har löner som direktörer. De som i avtalsrörelserna brukar anklaga t ex byggnadsarbetarna och tjänstemännen med lite över 40.000 i inkomst för att de inte avstår från löneförhöjningar och »tänker på de lågavlönade», har själva inkomster på 100.000 om året.

LO-ledningen började tidigt med extraknäck och överklassfasoner. Vid samtliga LO-kongresser mellan 1917 och 1936 väcktes motioner om förbud mot mångsyssleriet och mot pamparnas aktieinnehav i privata företag. Det mest uppmärksammade fallet var 1936 då inte mindre än 86 motioner ställde detta krav – vilket ändå avlogs. Bakgrunden var att det vid bouppteckningen efter LO-ordföranden Edvard Johansson framkommit att denne ägde aktier i Enskilda Banken och Gränges för 118.000. Om man samtidigt vet att Edvard Johansson 1933 satt med i den medlingskommission som beslöt om den drastiska lönesänkningen för arbetarna i Grängesbergsbolagets gruvor, då är det lätt att förstå de många motionerna till LO-kongressen.

Den centrala fackföreningsapparaten kan således aldrig övertas utan den måste helt och hållet avlägsnas.

KFML(r) har just gett slaget förlorat på förhand: »Arbetarna har ingen och kommer aldrig att få någon makt i de nuvarande fackföreningarna. Inga beslut som strider mot klassarbetspolitiken kan genomföras inom den fackliga organisationens ram. Parollen om att 'göra fackföreningarna till kamporganisationer är inte bara omöjlig och rena illusionsmakeriet: den är framför allt ytterligt reaktionär, då den enbart syftar till att dölja fackföreningarnas karaktär och till att bibehålla dess grepp över arbetarna. Den kvarhåller också den ekonomiska kampen inom den borgerliga legalismens ramar, samtidigt som den skönmålar socialdemokratin» (KFML(r):s resolution om den fackliga frågan).

Denna kapitulationistiska uppfattning står sig inte inför en marxist-leninistisk granskning.

För det första har vi redan visat att den nuvarande Landsorganisationen inte till sin helhet tjänstgör som ett utskott till statsapparaten, utan att endast den centrala fackföreningsapparaten, inklusive de flesta förbundsapparater, i praktiken fungerar som utskott till statsapparaten. Men med LO (Landsorganisationen) avses också fackföreningsrörelsen som sådan, vilken till syvende och sist består av 1.700.000 medlemmar och hur dessa skulle fungera som ett utskott till statsapparaten, övergår varje klassmedveten arbetares förstånd. Det skulle faktiskt innebära att samtliga medlemmar i LO skulle vara inbitna, förhårdade hög-socialdemokrater, eller rentav reaktionärer, och därmed skulle den socialistiska revolutionen vara dömd på förhand i Sverige.

Det har redan påvisats att formellt sett demokratiskt val fortfarande existerar inom LO, att varje ledning, gruppstyrelse, klubbstyrelse, avdelningsstyrelse, förbundsstyrelse och LO:s landssekreteriat, väljs genom demokratiska val och *följaktligen också kan avsättas*.

Ståndpunkten förnekar också vidare att det finns motsättningar inom LO, att ett delar sig i två, att de arbetande massorna inom LO står i en grundläggande motsättning gentemot klassarbetsmännen i LO:s ledning. Den klassarbetspolitik, som LO-ledningen företräder, motsvarar inte arbetarklassens grundläggande intressen, behov och önskningar, vilket endast den kommunistiska politiken gör. Därför kommer klassarbetspolitiken att steg för steg avslöjas, allteftersom kapitalismens kris fördjupas allteftersom klasskampen skärps och allteftersom det kommunistiska partiets inflytande växer till följd av dess riktiga politik och handlingslinje.

»Ett delar sig i två», detta är dialektikens kärna. Genom att använda åskådningen och metoden att »ett delar sig i två» för att känna igen, avslöja och analysera motsättningar och våga kämpa och kämpa väl, kan vi »påskynda tingens förvandling och uppnå revolutionens mål».

För det andra är det en simpel lögn att »inga beslut som strider mot klassamarbetspolitiken kan genomföras inom den fackliga organisationens ram». Det finns ingenting som hindrar en väl sammansvetsad lokal fackförening att fatta beslut om strejk på ett fackföreningsmöte där inga förrädare är närvarande. Det finns ingenting som hindrar att en lokal fackföreningsstyrelse, därest detta hålls hemligt, i praktiken kan tjänstgöra som strejkkedning eller i tyst samförstånd uppmuntra en s k vild strejk. Det finns ingenting som i praktiken hindrar en fackföreningsstyrelse att delta i, utlösa eller leda varje tänkbar kampaktion, det må vara maskning, massjukskrivning, övertidsblockad eller strejk.

Det enda som kan hindra detta är bristande enhet och sammanhållning och bristande kampvilja. Den reformistiska fackföreningsbyråkratin inbillar sig att de anti-fackliga lagarna och den urholkade fackliga demokratin skall fungera som kvarnstenar på arbetarklassen. Men arbetarklassen, som kommer att ledas av det revolutionära kommunistiska partiet, kommer att förvandla dessa kvarnstenar till döda bokstäver genom en målmedveten, hänsynslös och skicklig kamp mot monopolkapitalet och den högersocialdemokratiska fackföreningsbyråkratin.

De senare åren har en rad fackföreningar tagit politiska ställningstaganden, som helt strider mot klassamarbetspolitiken. Det räcker med att omnämna uttalandena mot svenskt frihandelsavtal med EEC, uttalandena mot regeringens agerande i IB-affären, som t o m antogs av en FCO-organisation, därtill nödd och tvungen, som en rad fackföreningar antagit.

Bekämpade inte en rad lokala fackföreningar uteslutningen av hamnarbetarna? Stödde inte otaliga fackföreningar gruvarbetarstrejken fackligt – politiskt såväl som materiellt.

För det tredje så måste kommunister lösa frågan hur de nuvarande fackföreningarnas ledningar skall avslöjas och bekämpas. Detta kan endast ske inifrån massorganisationen – det kan endast ske genom att de högersocialdemokratiska fackföreningsbyråkraterna avslöjas och bekämpas i fråga efter fråga och att de arbetande massorna *genom sin egen praktik och egna erfarenheter* kommer till insikt om att de nuvarande ledarna måste bort och ersättas av kampdugliga arbetare. De högersocialdemokratiska ledarna kan aldrig avslöjas av enbart propaganda inför arbetarklassens majoritet. Säger inte Stalin:

»Socialdemokratin kan endast avslöjas och reduceras till en obetydlig minoritet inom arbetarklassen i loppet av den dagliga kampen för arbetarklassens konkreta behov. Socialdemokratin måste ställas vid skampålen, inte på grundval av världsrymdens frågor, utan på grundval av den dagliga kampen för arbetarklassen, för att förbättra dess materiella och politiska situation; dvs frågor som rör löner, arbetstiden, hyres- och försäkringsfrågor, skattepolitiken, arbetslösheten, de höga levnadskostnaderna osv. måste spela en viktig, om inte avgörande roll. Att slå socialdemokraterna dag efter dag på grundval av dessa frågor och avslöja deras förräderi – så står uppgiften...» (J. V. Stalin, Coll. Works, band 7, sid 37)

Slutligen kan endast *praktiken* avgöra huruvida det är möjligt att slutföra omvandlingen av fackföreningsrörelsen till en kamporganisation, eller om endast delar därav, dvs lokala klubbar och avdelningar kan förvandlas till kamporganisationer. Detta kan aldrig avgöras på förhand eller från skrivbordet.

Hur skall kampen mot den reformistiska fackföreningsbyråkratin föras? Står den legala kampen i motsättning till den illegala?

»För att kunna leda proletariatet och det arbetande folket i revolution, måste de marxist-leninistiska partierna behärska *alla kampformer* och vara i stånd att övergå från en form till en annan lika snabbt som kampbetingelserna förändras. Proletariatets avantgarde förblir under alla förhållanden oövervinnligt endast om det behärskar alla kampformer – fredliga och väpnade, öppna och hemliga, legala och illegala, parlamentarisk kamp och masskamp, o s v. *Det är fel att vägra använda parlamentariska och andra legala kampformer när de kan och bör användas.* Om emellertid ett marxist-leninistiskt parti hemfaller åt legalism eller parlamentarisk kretinism och inskränker sig till att föra kamp inom de av bourgeoisin medgivna gränserna, kommer detta oundvikligen leda till att det avsvär sig den proletära revolutionen och proletariatets diktatur» (Ett förslag rörande den internationella kommunistiska rörelsens allmänna linje, utgiven av Kinas Kommunistiska Parti 1963, i KFML:s utgåva 1970)

KFML(r):s hittillsvarande metod att »avslöja» höggersocialdemokratien har bestått i att detta enbart skulle ske på propagandistisk grundval, vilket nedanstående citat visar. Det har vidare bestått i att uteslutande använda den illegala kampens metod och den legala kampen har betraktats som fullständigt meningslös och värdelös, ja, inte ens mellanformer, d v s maskning, massjukskrivning och övertidsblockad har accepterats. På den senaste tiden har KFML(r) börjat använda den tidigare så förhånade metoden att bygga upp arbetarkraven genom namninsamlingslistor.

Således endast propagandistiska avslöjanden:

»Betyder då detta att vi manar till utträde ur fackföreningarna? Ingalunda. Vi måste i stället uppmana till kamp mot uteslutningarna ur fackföreningarna. Vi måste använda fackföreningarnas möten till propagandatribuner för de revolutionära parollerna 'Leve de vilda strejkerna – Framåt mot den socialistiska revolutionen! ' Det är paroller för den svenska arbetarklassen här och nu. Paroller, vilka inte ställer målet som något avlägset diffust i fjärran, utan konkret och näraliggande.» (Frank Baude, »Proletären 4/71)

»Trots fackföreningarnas funktion och trots att endast ett fåtal för närvarande besöker fackföreningsmötena uppmanar vi de klassmedvetna arbetarna till medlemskap inom dessa. Inte för att ' ta över facket' utan för att på de möten som äger rum använda talartribunen till att systematiskt, hårdnackat och tålmodigt propagera förbundets linje och ständigt påtala den oförsonliga motsättningen mellan arbete och kapital» (KFML(r):s resolution om den fackliga frågan)

»Det är naturligtvis riktigt att fackföreningarna inte är det forum där vi vinner de flesta anhängarna. Idag är agitationen på fackföreningsmötena framförallt en skola för kadern. Vi lär oss att kämpa i underläge. Vi lär oss att agitera inför ett större. Vi lär oss hur man skall 'ta' sossar och VPK:are. Eftersom det idag är omöjligt att få till stånd debattmöten med socialdemokraterna så är fackföreningsmötena det enda forum där vi idag kan skaffa oss dessa ovärderliga erfarenheter.» (Klasskampen 1/72).

Detta står i fullständig motsättning till marxismen-leninismens ståndpunkt, som bl a formulerats i »Leve segern för proletariatets diktatur! »: »Den revolutionära massrörelsens huvudström är alltid bra och överensstämmer alltid med samhällets utveckling. I massrörelsen utövar olika tanketendenser sitt inflytande, uppstår olika fraktioner och deltar olika slags människor. Detta är bara naturligt. Ingenting på jorden är absolut rent. *Genom sin praktik i kampen och upprepade jämförelse, kommer folkets breda massor så småningom att skilja mellan det*

riktiga och felaktiga; de kommer så småningom att slänga revisionismen och allt som är felaktigt åt sidan och godta och ta ett grepp om marxismen-leninismens sanning. Ett proletärt parti måste nå djupt ut bland massorna och arbeta tålmodigt, omsorgsfullt och under lång tid, för att ständigt höja deras politiska medvetenhet och leda massrörelsen framåt längs den korrekta vägen». (sid 13-14).

Den andra beståndsdel i KFML(r):s fackliga linje har sålunda utgjorts av att KFML(r) uteslutande propagerat och försökt använda strejkvapnet. KFML(r) har systematiskt attackerat SKP för att marxist-leninisterna inte uteslutande har använt sig av strejkvapnet utan tvärtom har använt sig av varje upptänklig kampform, som bäst lämpar sig för det givna läget och som säkrast leder till seger i kampen.

Vilken är då Sveriges Kommunistiska Partis ståndpunkt i fråga om strejkvapnet?

SKP hävdar att strejken är det viktigaste vapnet i arbetarnas händer i den ekonomiska kampen. Den slår hårdast mot arbetsköparna och inget höjer medvetandet, kampviljan och sammanhållningen som en strejk. Eller för att citera Lenins utomordentliga sammanfattning:

»Under normala, fredliga förhållanden utför arbetaren sitt arbete utan att knota, säger inte emot arbetsgivaren och diskuterar inte sina villkor. Under en strejk framställer han sina krav med hög röst, han påminner arbetsgivarna om deras övergrepp, han kräver sin rätt, han tänker inte bara på sig själv och sin lön, han tänker på alla sina kamrater som lagt ned arbetet tillsammans med honom och som reser sig för arbetarnas sak utan att frukta vad det kan kosta. .. Det är ofta så, att när det utbryter en strejk på ett företag, följer det strejker på ett stort antal andra fabriker. Hur stor moralisk betydelse strejker har, ser man av den verkan de har på arbetarna när de ser att deras kamrater har upphört att vara slavar och – om än bara för en kort tid – har blivit människor på samma nivå som de rika. Varje strejk för i sitt släptåg tankar om socialismen bland arbetarna, tankar om hela arbetarklassens kamp för att frigöra sig från kapitalets förtryck.» • (Lenin, Collected Works, bd 4, s id 315).

Men samtidigt kan en misslyckad strejk – som inte är väl förberedd, som arbetarna inte står enade bakom och som har dålig ledning – få skadliga konsekvenser.

Den säkraste förutsättningen för att uppslutningen bakom en strejk skall vara total är att alla andra kampmöjligheter har uttömts, förhandlingar, maskning, massjukskrivning och över-tidsblockad etc. I så fall står det handgripligt och åskådligt klart för var och en att ingen annan väg återstår.

Den som – i likhet med KFML(r) – påstår att strejken är *det enda vapnet*, med vilket arbetarklassen kan kämpa, sätter *formen före innehållet*. Arbetarklassen strejker inte för att det är roligt, för syns skull, utan för att uppnå bestämda resultat. Kan dessa resultat uppnås med andra vapen än strejken, så skall också dessa vapen användas, ty strejken ställer samtidigt mycket stora krav på enhet och sammanhållning.

Strejkkampen och kampen i facket kan inte stå i motsättning till varandra, ty de är två sidor av samma sak. Både den illegala och legala kampen måste användas för arbetarklassens bästa. Och erfarenheter visar, att strejker som föregåtts av kamp i facket varit betydligt bättre förberedda, haft en större uppslutning samt letts av ståndaktiga, icke-vacklande strejkkommittéer. »En av de viktigaste lärdomarna av de vilda strejkerna är nämligen, att arbetet för att göra fackföreningarna till kamporganisationer är en oundgänglig förutsättning för att även den kamp som arbetarna under nuvarande förhållanden nödgas föra utanför de fackliga organisationernas rama ska få en riktig ledning, bli verkligt framgångsrik och bidra till att höja deras politiska medvetenhet.» (Nils Holmberg, Marxistiskt Forum 3/71, sid 23).

Det är visserligen så att en fackföreningsrepresentant enligt kollektivavtalslagen är skyldig att förhindra illegala strejker. Om medlemmarna av en klubb- eller sektionsstyrelse deltar i en illegal strejk kan därför fackföreningen dömas till skadeståndsskyldighet. För att inte agera strejkbrytare, men inte heller dra på facket skadestånd, bör normalt en klubbstyrelse avgå då en strejk utbryter. Facket har då formellt inga valda representanter som kan åläggas ansvar.

Men inte heller i denna fråga kan vi på förhand ta svaret för helt givet. I vissa lägen kan det vara riktigt att bilda strejkkommitté och att styrelsen eller några i styrelsen sitter kvar och upprätthåller arbetet under det att alla övriga arbetare strejkar. Den avgörande frågan är i vilket syfte styrelsen arbetar.

Vid Ådalsstrejken sommaren 1970 arbetade styrelsen under strejken, men inte för att sabotera strejken utan undgå att förbundet slog ihop avdelningen med andra avdelningar till en storavdelning, vilket i framtiden skulle allvarligt försvårat en bra facklig kamp i den aktuella hamnen.

Det är alltså fullt möjligt för en fackföreningsstyrelse att upprätthålla sina funktioner samtidigt som den står i direkt, intim förbindelse med sina strejkande arbetskamrater, ja t o m ingår i själva strejkledningen. Det avgörande är den politiska linjen, som är bestämmande i allt – avgörande är också den breda totala kampenheten arbetarna emellan.

En bra fackföreningsstyrelse kan med stöd av strejkande arbetskamrater med kraft genomdriva kraven i direkta förhandlingar med arbetsköparrepresentanterna.

SKP strävar alltid att förena de olika kampformerna med varandra för att uppnå bästa möjliga resultat.

Ett konkret exempel på detta har kampen vid Kilstaverken, Bofors, utgjort. Efter en strejkaktion på Kilstaverken 1971, som ledde till fullständig seger, valdes en kampduglig arbetare, som deltagit i strejkledningen, till ordförande i Smidesgruppen. Denne har varit en stark kraft i att omvandla gruppen till en kämpande fackförening.

Den lokala lönekampen på smidesverkstaden i samband med avtalsrörelsen 1974 är ett utmärkt bevis härpå. Först byggdes enheten kring lönekravet 2:50 kr/ tim upp genom en namninsamlingsaktion, vilken 180 av 200 man stödde.

Sedan ägde tre korta, effektiva strejker rum. Dessa underströk lönekravet på 2 kronor ovanpå det centrala avtalet. Måndag, tisdag och halva onsdagen strejkade ett 40-tal man vid A-ugnen i Stålverket – en mycket känslig punkt i stålverket, eftersom 60 procent av fabriken götstål kommer härifrån och företaget har svårt att klara efterfrågan på produkten. Fredagen veckan innan genomfördes också en mindre strejk.

Endast några timmar efter att strejken vid A-ugnen avblåsts gick 70 man på tre avdelningar i smedjan i strejk. Strejken var tidsbegränsad till två timmar. (se Gnistan 13/74).

I förhandlingar med företaget kunde fackföreningen senare genomdriva en löneförhöjning på 1.70 kr/tim.

Det andra exemplet utgör driftsarbetarnas kamp vid Bergvik&Alas sulfittfabrik i Vansäter, där de lyckades tillkämpa sig två kronor mer i timmen än förbundsavtalet. Det första strejkvarslet på 40 år i Vansäter – där Bergvik&Ala nästan har monopol på arbetstillfällen och bostäder – räckte för att få igenom avtalet.

Bakgrunden var denna.

Missnöjet med den centrala LO-SAF-uppgörelsen var stort och det lokala förhandlingsläget var låst. Arbetarna krävde minimilön på 16:35 och bolagets sista bud var 14:80, när man samlades till fackmöte den 1 maj. Mötet konstaterade att den »legala» vägen inte skulle ge

något utöver bolagets bud, och att vad som återstod var den »illegala». Två styrelsemedlemmar avgick omedelbart, resten satt kvar som medlande part. Fackmötet avslutades och övergick i strejkmöte, som besluta. de om strejk med en veckas varsel för kraven:

- Minmilön 16:35
- Bort med driftsackordet – timlön istället
- Endast tre lönegrader – 50 öre mellan varje
- Tre veckors sammanhängande semester för de som så önskar. Detta utan extra övertidsuttag. Om nödvändigt tre veckors driftsstopp.
- Ledigt för alla under helg och semestertoppens alla timmar. Inga avslutnings eller igångsättningsarbeten under stopptid.

Den 10 maj var det fackmöte för omröstning om förhandlingsresultatet, som gav en minmilön på 15:48, tre lönegrader och tre veckors driftstopp för semester. Budet accepterades.

– Trots skillnaden mellan vad vi uppnått och våra rättmätiga krav, ser vi resultatet som en god seger. Det här har varit det första strejkvarslet på 40 år. Vi har börjat från noll och tagit ett stort steg framåt. Nästa år ska vi ta ett lika stort steg för nu vet vi hur man gör, säger Johannes Ekrelius, ordförande i strejkkommittén, och fortsätter:

– Den riktiga linjen är enhet kring gemensamma krav. Först kamp inom fackföreningen för att förbättra dess slagkraft, sedan – om nödvändigt – illegala kampmetoder. Detta visar riktigheten i parollerna: Gör facket till en kamporganisation, Fri strejkrätt och Högre lön på profittens bekostnad.

Arendals- och SAAB-strejkerne – praktexempel på KFML(r):s misslyckade linje.

[Fotnot: Detta kapitel bygger i huvudsak på en tidigare framställning i *Kommunistisk Tidskrift* nr 2 1972. Det har inte funnits någon anledning att utarbeta en ny redogörelse för händelseförloppet på Arendal och SAAB-Trollhättan. Likaså härrör en stor del av citatsamlingen från den kommunistiska rörelsens ståndpunkter i den fackliga frågan från samma källa.]

Arendal

Bakgrunden till strejken på Arendalsvarvet var omläggningen av lönesystemet till månadsutbetalning. Det har medfört lönesänkningar för ett stort antal arbetare. På det improviserade mötet i matsalen på fredagen den 20/10 1972 enades de närvarande 400 - 600 om att kräva: 1. Nej till meritvärderingssystemet. 2. Bort med objektstämplingen. 3. En tryggare uppgörelse för de äldre arbetsskamraterna.

Det var framför allt kring dessa krav som rörelsen på Götaverken utvecklades, Enheten bland arbetarna kunde byggas på dessa krav. Fram till fredagen utvecklades en enhet kring de kraven, genom diskussioner och agitation bland arbetarna.

Enhet bakom kraven – nödvändigt för segerrik kamp

På fredagsmötet i matsalen kunde arbetarnas majoritet inte enas om att gå ut i strejk. Därmed gick arbetarna olika vägar. En grupp arbetare strejkade – en grupp jobbade. Arbetarna var splittrade. Fackets och företags motoffensiv inleddes. Strejkkommittén, som gick på KFML(r):s linje proklamerade strejk på hela varvet och efterlyste solidaritetsaktioner från alla varv. Proletären skrev samma dag som strejken bröt ut: »En strejkvåg på Götaverken skulle med säkerhet visa sig vara den tändande gnistan till ett strejkuppsving...»

Sossarna å sin sida gjorde alla nödvändiga förberedelser för att hindra en segerrik strejk. Efter linjen: isolera strejkagitorerna från de socialdemokratiska arbetarna, från majoriteten av

arbetarna. Strejken kom att omfatta cirka 350 man av varvets knappt 2.500 arbetare, De icke strejkande arbetarna var inte passivt avvaktande eller försiktigt sympatiserande med de strejkande. I stället skärptes motsättningar mellan strejkande och icke strejkande. I förhållande till vissa av de strejkande utvecklades en öppen antagonism. En grundläggande betingelse för segerrik strejk skulle varit strejkfrontens breddning och stöd för strejken in i de socialdemokratiska arbetarnas läger. Endast genom att enheten bakom kraven och kravens genomförande görs till en huvudpunkt i strejken är detta möjligt. Detta är den erfarenhet vi kan dra av arbetarklassens strider.

På Arendalsvarvet gick grupppordförandena i kedja på måndagsmorgonen 23/10 för att förhindra att strejkkommittén tog sig in på varvet, de delade också ut flygblad. Genom kontrollen över den fackliga apparaten kunde de hög-socialdemokratiska ledarna isolera de strejkande. KFML(r) hade tidigare gått fram på varven under den frasrevolutionära parollen »bojkotta pajasvalen» och därmed hjälpt sossarna att behålla greppet. Bristerna i förberedelser och i genomförandet av strejken samt fackbyråkratins starka grepp avgjorde att strejken blev en vederlagsstrejk. När KFML(r) gick emot mötesbeslut på fredag om att inte strejka och tågade ut ur fabriken överlämnade de massan av arbetare till de lokala högersossarna i klubbstyrelsen, vilka givetvis fanns inne i fabriken och vilka hade en organisation – klubben och gruppstyrelserna – över hela fabriken. Genom sin organisation hade också högersossarna möjlighet att skaffa sig en klar bild av stämningarna på varvet. Klubbordföranden yttrade i samband med strejken: »Ger man bara (r)-arna tillräckligt långa rep hänger de sig själva.» Genom sin felaktiga politik på Arendal: att inte verka för att arbetarna återtar fackföreningarna, att sätta formen för strejk före innehållet i kampen, och genom att inte söka stöd bland arbetarnas majoritet, gav (r) sossarna det vapen de behövde för att ta greppet och behålla inflytandet över arbetarnas majoritet. Metallarbetaren konstaterade efteråt: »Upploppen på Götaverken har varit en nyttig lektion. Det gav klart besked om att en stark facklig organisation kan rida ut och reda upp även aktioner, då KFML(r) tillgriper våld i olika former.»

I KFML(r):s egen värdering av Arendalsstrejken »Fakta om Arendalsstrejken», visar sig KFML(r) fullständigt oförmöget att förstå orsakerna till att strejken led nederlag, ur stånd att dra de korrekta lärdomarna. Det heter där:

I »Strejkkommittén begår under fredagen sitt första misstag. Uppretade arbetare kräver vid mötet inne på varvet att alla arbetare skall lämna arbetsplatsen. Strejkkommittén faller undan för spontaniteten och lämnar tillsammans med 400 man området för att istället postera utanför grindarna.»

II »Strejkmötet genomfördes i en mycket god stämning. Men på strejkmötet gjordes det andra stora misstaget när beslut fattades om att strejkande i huvudsak skulle agera utanför portarna till varvet måndag morgon, medan endast en del av de strejkande skulle gå in på varvet för att agitera bland kamraterna. Det rätta hade givetvis varit att reparera skadan från fredagen genom att samtliga strejkande gått tillbaka in på varvsområdet för att agitera bland alla de varvsarbetare som väntade sig en sådan fortsättning av strejkkommittén och de som lagt ner arbetet på fredagen.»

III »Här gör strejkkommittén sitt tredje stora misstag genom att vika undan för fackets och kapitalets hets. Mötet rinner ut i sanden, dels beroende på att en del av strejkkommittén befinner sig utanför grindarna, dels på grund av att den inte förmår samla arbetarna till ystring och diskussion på en lugnare plats. 450 var vid denna tid i strejk. Ytterligare 400 kom till mötet för att höra vad strejkkommittén hade att säga. 100 ställningsbyggare satte sig dessutom inne på varvet och var på måndagen beredda att kämpa mot lönesänkningen.»

Följaktligen förstår inte KFML(r) att nederlagsstrejken i första hand berodde på att enheten bakom kraven inte byggdes upp steg för steg för att uppnå fullständig kampenhet, att en för

tidig utlösning av den direkta strejkaktionen, liksom det faktum att det överväldigande flertalet av arbetarna inte slöt upp bakom strejken innebar att strejken redan från början var en äventyrsaktion och slutligen gav KFML(r) inte bara de lokala högersocialdemokratiska fackföreningsbyråkraterna utan den samlade borgarpressen, den socialdemokratiska pressen, radio och TV, ett kärkommet tillfälle att utmåla strejken som en »KFML(r)-aktion» från första början till slut, eftersom KFML(r) omedelbart påtog sig ansvaret för strejken och proklamerade ledningen för denna.

Lärdomar av kampen på SAAB

Vad gäller själva strejken kan vi konstatera att det blev en nederlagsstrejk. Den avgörande orsaken till detta ligger i att arbetarnas majoritet inte var förberedda på strejk, inte var enade kring det konkreta krav på 17 kr/tim som fördes fram för första gången alldeles före strejken. Den avdelning där strejken hade stöd var slutmonteringen, där oppositionen hade sin starkaste förankring och arbetarna genom egna erfarenheter sett hur de legala kampformerna stängts av Metalls ledning. På de avdelningar där den legala kampen var mindre utvecklad, t ex på den avdelning där den från TV berömde G. Wiklund (r) arbetade gick arbetarnas majoritet emot strejk. Häri ligger egentligen hela sakens kärna. SAAB-strejkens öde avgjordes av att den inte stöddes av majoriteten av arbetarna. Det var strejk för ett tidigare okänt krav, och vid fel tillfälle.

Kampen på SAAB och nederlagsstrejken visar på den avgörande betydelsen av den legala kampen och det legala arbetet för arbetarnas krav. Majoriteten av arbetarna har i praktiken en övertro på den legala kampen. Att förneka nödvändigheten av att utnyttja de legala kampmöjligheterna som finns är i själva verket att frivilligt lämna över arbetarnas majoritet till de högersocialdemokratiska ledarnas inflytande. I stället måste de legala kampmöjligheterna utnyttjas och den legala kampen utvecklas. En av de viktigaste lärdomarna för arbetarna på SAAB är att Metalls ledning och de tongivande i klubbstyrelsen gick emot kraven i den legala kampen. De bröt mot mötesbeslut, ställde fackföreningen åt sidan och motarbetade kravens genomförande.

Att stärka arbetarnas enhet kring de viktigaste kampkraven och utveckla den kampen så att arbetarnas majoritet dras in kräver ovillkorligen ett medvetet utnyttjande av både legala och illegala kampformer. Att ensidigt propagera för användandet av illegala kampformer (vild strejk, t ex) det är ingenting annat än formalism, att sätta formen före innehållet i kampen: kravens genomförande. En sådan formalism omöjliggör också att framgångsrikt använda strejkvapnet, eftersom det omöjliggör eller försvårar att dra in massan av arbetare i kampen. SAAB-kampen visar hur KFML(r) attackerar den fackliga oppositionen som tar upp kampen mot klubbstyrelsen, hur de motsätter sig enhetsarbete kring kraven och hur de fyller en splittrande roll i enhetsarbetet och den legala kampen. Under den legala kampens förlopp går (r) öppet emot arbetarnas kamp. Arendal visar hur KFML(r) splittrar en rörelse som håller på att utvecklas till strejk genom att enbart se till formen strejk och inte till innehållet – kravens genomförande – och därmed inte i praktiken söker stöd hos massan av arbetare för kampen för kraven.

Såväl kampen på SAAB som kampen på Arendal visar också enligt vår uppfattning nödvändigheten av att ta upp kampen för att arbetarna återerövrar makten i fackföreningarna. Detta måste tydligen göras i opposition till såväl de höger-socialdemokratiska ledarna som sektorer och trotskister av olika schattering, vilka alla i sin praktik splittrar arbetarklassens kamp.

Vilken linje skall kommunisterna ha i de fackliga valen?

Sveriges Kommunistiska Partis linje därvidlag uttrycks i parollen »Välj de bästa fackliga företrädarna oavsett partipolitisk tillhörighet!» Det heter i fackliga handlingsprogrammet:

»Förutsättningen för att de fackliga organisationerna ska kunna fungera är att de företräder medlemmarnas och arbetarklassens intressen, att det skapas enhet på klasskampens grund. Kring den målsättningen kan socialdemokratiska arbetare, kommunister och partilösa ena sig utan svårighet. Välj därför fackliga företrädare, inte med hänsyn till partitillhörighet utan på grundval hur de företräder och kämpar för medlemmarnas och arbetarklassens intressen. Avskaffa partilistorna i facket.» (sid 4).

Det heter vidare: »Styrelse- och andra val i fackorganisationerna ställer oppositionen mot klassarbetspolitiken inför svåra problem. Fackföreningsbyråkraterna vet lika väl som vi att jobbarna vid samtal i matsalen, omklädningsrum och bodar oftast är helt överens i väsentliga frågor som rör avtalen och förhållandena på arbetsplatsen. De vet också att det finns en naturlig strävan hos medlemmarna att få de bästa kamraterna valda till fackliga förtroendeposter. Samtidigt vet byråkraterna att klockan klämtar för dem den dag arbetarnas enhet och strävan att välja de bästa får göra sig gällande i valen. Därför försöker de alltid att göra de fackliga valen till ett val mellan partier. Allt som enar skjuts undan och de partiskiljande frågorna ställs i förgrunden» (sid 9-10).

Det första man måste komma ihåg vad KFML(r):s uppfattning i fråga om fackliga val anbelangar, är deras synsätt på fackliga förtroendepuppdrag, *som något i sig korrumpierande*. I broschyren »Leve de vilda strejkerna!» sammanfattar Frank Baude denna ståndpunkt:

»Kampen mot den fackliga apparatens lakejer måste skärpas när det gäller val till strejkledning. *Alla personer, som har anknytning till det socialdemokratiska partiet, VPK eller tidigare har haft eller har uppdrag som de 'skött' inom den fackliga apparaten, måste vid val av strejkledning betraktas som strejkbrytare och avvisas av de medvetna arbetarna.*» (sid 84).

Detta är ur en utgångspunkt ett bra ställningstagande från Frank Baudes sida, eftersom han därigenom omyndigförklarar sig själv vid val till strejkkommittéer. Frank Baude har nämligen en gång varit ordförande i murarnas sektion inom Byggnads i Göteborg.

Men citatet vittnar snarast om att Frank Baude är att likna vid en småskuren, enfaldig och rabiatt pingstvänspastor: »Den som syndat är för alltid förtappad».

Den kommunistiska rörelsen har alltid förespråkat en taktik och en sammansättning av strejkledningen, som är rakt motsatt Frank Baudes: »Om lockouten blir tillkännagiven plötsligt, eller om strejken bryter ut oväntat och det inte kan väljas kommissioner i god tid, bör man med en gång strejken eller lockouten börjar, och innan arbetarna hunnit lämna arbetsplatsen sammankalla arbetsplatsmöten (möten på fabriksavdelningar), där man efter att ha agiterat, föreslår val av ledning för kampen och samtidigt lägger fram en på förhand uppställd lista av revolutionära, syndikalistiska, reformistiska, religiösa och partilösa arbetare.» (»Lärdomar av den ekonomiska kampen», 1929, sid 9)

Vad innebär egentligen Frank Baudes uppfattning. Han sätter organisationen före politiken, vilket är en klassisk, småborgerligt anarkistisk ståndpunkt. Det vittnar endast om föga tillit till den egna politiken, att ett fackligt uppdrag i ett slag skulle övervinna – och tillintetgöra – ett marxist-leninistiskt tänkande. I KFML(r):s fall – och i synnerhet Frank Baudes – är det där emot fullt förståeligt.

SKP:s uppfattning kan sammanfattas i orden: Den ideologiska och politiska linjen är bestämmande i allt, vilket innebär att våra fackligt aktiva kamrater aldrig tvekar att få ett fackligtuppdrag, därest de har sina arbetskamraters förtroende.

Linjen att avvisa partival i facket har med framgång praktiserats av SKP, vilket inte är någon tillfällighet, eftersom denna linje redan nu överensstämmer med de radikala arbetarnas inställning liksom att den obönhörligen kommer att omfattas av arbetarflertalet.

Och varför är denna linje riktig?

För det första därför att det oundgängligen är nödvändigt att först skapa enhet bland arbetarna på grundval av den dagliga kampens frågor; frågor som i första hand rör löner och arbetsförhållanden på den egna arbetsplatsen. Det är på denna grundval enheten enklast kan upprättas – mot arbetsköparna och klassarbetarna.

I denna kamp kommer oundvikligen de bästa klasskamparna att framträda under kampens gång – efterblivenhet och skenradikalism kommer att överflyglas av de kampdugliga arbetare, som företräder *enhet på klasskampens grund*. Det kommunistiska partiet kan inte proklamera ledningen över arbetarmassorna – den måste erövrats på basis av att det kommunistiska partiet visar sig vara det parti, som mest energiskt uppoffrande och beslutsamt företräder arbetarklassens intressen.

För det andra framhärdat SAP avsiktligt i linjen att genomföra partipolitiska val till fackföreningarna av det enkla skälet att SAP gynnas därav så länge som arbetarklassen till sin huvuddel är reformistiskt influerad. Partipolitiska val till fackföreningarna är avsedda att tvinga fram en följsamhet inom de socialdemokratiska arbetarleden till det parti, dvs SAP, som de socialdemokratiska arbetarna stödjer i riksdagsval. Därför är VPK:s undfallenhet gentemot SAP:s partilistor en linje som bäddar för nederlag. Detta har de fackliga valen under 1973 visat helt och hållet, eftersom VPK:s röstsiffror utan undantag minskat sin röstandel i partivalen. VPK deltar enligt de regler som SAP uppställt. Dessutom konserverar VPK:s kapitulationism partivalen till fackföreningarna.

Den enda framgångslinjen består i att konsekvent hålla fast vid val med stryklistor och välja de bästa fackliga företrädarna oavsett partipolitisk tillhörighet.

Den linjen kan inte missgynna kommunister av den enkla anledningen att kommunisterna – om de vill förtjäna beteckningen kommunist – alltid måste vara de främsta i att kämpa för arbetarnas intressen och följaktligen kommer de också att betraktas som de bästa fackliga företrädarna. Den linjen måste missgynna de högersocialdemokratiska fackföreningsbyråkraterna, eftersom dessa på intet sätt är beredda att konsekvent försvara sina arbetskamraters intressen utan istället är beredda till långtgående klassarbete med arbetsköparna.

För det tredje kan det under inga förhållanden vara riktigt att besätta samtliga styrelseposter med kommunister, vilket i så fall vore en fortsättning på SKP:s linje på 30-talet, som formulerades i parollen: »Erövra fackföreningarna! »

Förklaringen är skäligen enkel:

Bland de vänstersocialdemokratiska arbetarna finns nämligen många fackligt aktiva, som mycket väl kan mäta sig med de kommunistiska arbetarna, ja t o m i vissa fall överträffa dessa, i fråga om kampvilja och duglighet. De har bara ännu inte vunnits över till den kommunistiska politiken, men den bästa metoden att åstadkomma detta närmande till den kommunistiska politiken måste bestå i ett dagligt, näraliggande samarbete varigenom de vänstersocialdemokratiska arbetarna bibringas den kommunistiska världsåskådningen.

Det är ingen tillfällighet att fackföreningsrörelsen i det första socialistiska landet, Sovjetunionen, liksom fackföreningsrörelsen i dagens Kina inte ställde eller ställer några krav på medlemskap i det kommunistiska partiet för att erhålla förtroendeuppdrag inom fackföreningarna. De kommunistiska partierna därstädes har alltid insett att det bästa sättet att fostra de partilösa arbetarna, att vinna över dessa för kommunismens sak, består i att visa dem förtroende och tillsammans delta i kampen för arbetarklassens intressen och i det gemensamma uppbygget av socialismen.

Det är vidare en otaktisk linje: Skulle kommunisterna gå in för att erövra fackförening efter fackförening genom att besätta samtliga styrelseposter, så skulle detta förse de högersocialdemokratiska ledarna med gratisargument i deras propagandaarsenal gentemot kommunismen. Det skulle obönhörligen heta att kommunisterna för egen del vore ute för att erövra fackföreningarna och detta i ett läge, då arbetarklassens majoritet stod under reformismens inflytande.

Denna korrekta handlingslinje, som SKP utvecklat i fråga om fackliga val, har självklart angripits av KFML(r), trots att de själva har gjort det till princip att inte ställa upp till fackliga val. Frank Baude skriver i »Proletären» nr 16/1974:

»Den andra, mera medvetna linjen, är den strömning som VPK och SKP gör sig till tolk för. Dessa båda organisationer hävdar idén om den partilösa fackföreningen. De pläderar för att partival inom fackföreningen är av ondo och att alla val bör ske efter stryklistor där alla kandidaterna tävlar sida vid sida på det att bäste man må väljas. Allt naturligtvis för att 'göra facket till en kamporganisation'.

Denna tanke är i grunden felaktig och utgår från rena idealismen. Verkligheten är nu inte sådan att arbetarna, inte ens i den minsta fackförening, har en gemensam uppfattning om alla de frågor som ska behandlas. Arbete och Kapital har olika uppfattningar och ingen vill väl förneka att Kung Kapital också har sina företrädare bland arbetarklassens massor. Ja faktiskt så finns det många arbetare i Sverige som är fullt och fast övertygade om att kapitalismen har betydligt större fördelar än socialismen.

Fakta är ju också att kapitalismen håller sig med ett ganska så omfångsrikt 'arbetarparti' här i landet och det är ju otroligt att de arbetare som hyser sådana uppfattningar kan ha gemensamma intressen med de arbetare som vill socialismen. Eller menar manne VPK och SKP att fackföreningarna bara ska kretsa kring sin minsta gemensamma nämnare – lönens storlek? Politiken skulle då skötas av en särskilt utvald skara politiker får vi förmoda.

Komintern antog vid sin tredje världskongress en resolution i fackföreningsfrågan där man behandlade bl a idén om den partipolitiskt neutrala fackföreningen, man sa där: 'Borgarklassen håller proletariatet i slaveri inte bara genom naket våld, utan även med hjälp av det mest raffinerade bedrägeri. Skolan, kyrkan, parlamentet, konsten, litteraturen, dagspressen: allt detta utgör borgarklassens händer mäktiga hjälpmedel för att bedra de arbetande massorna och för att sprida borgarklassens idéer bland proletariatet. En av dessa borgerliga idéer, som de härskande klasserna lyckats inympa hos arbetarna är tanken på fackföreningarnas neutralitet, idén om fackföreningarnas opolitiska och partilösa karaktär.'

Ingen som läser det ovanstående tvekar väl om att instämma i att Komintern givit en beskrivning av VPK och SKP:s småborgerliga fackliga politik.

Det är alltså ingen ny linje som dessa partier förfäktar utan en nära hundra år gammal borgerlig fördom.» (Frank Baude)

Detta är demagogi från början till slut. SKP:s fackliga handlingsprogram sammanfattar partiets ståndpunkt härvidlag: »Fackföreningsrörelsen kan inte stå politiskt neutral. Den måste ta ställning i arbetarklassens intressefrågor. Den måste föra arbetarnas talan mot kapitalet. Men facket måste vara organisatoriskt fristående från partierna. Kollektivanslutningen till SAP är odemokratisk och facket blir hämmat av låsningen till den socialdemokratiska regeringens politik.» (sid 10)

SKP kämpar också för att fackföreningsrörelsen skall anta en uttalad socialistisk målsättning för sin verksamhet. Däröfver fastslås: »Först socialismen kan trygga arbete åt alla, göra slut på stress och otrivsel och ge arbetarna verklig makt i företaget. Arbetarklassens fackliga organi-

sationer har socialistiska traditioner och röda fanor. Arbetarklassen är av hävd för socialismen. Men LO har uppgivit den socialistiska målsättningen. Pamparna talar sig varma för blandekonomin och samarbete. Målsättningsparagrafen har under årens lopp blivit alltmer urvattnad. Men trenden har vänt. 1972 beslöt kongresserna för Grafiska fack och Gruv att i stadgarna införa den socialistiska målsättningsparagrafen. För ett socialistiskt Sverige!» (sid 11, SKP:s fackliga handlingsprogram).

Enligt KFML(r) skulle alltså SKP »hävda idén om den partilösa fackföreningen» och detta gendrives med argumentationen: »Denna tanke är i grunden felaktig och utgår från ren idealism. Verkligheten är nu inte sådan att arbetarna, inte ens i den minsta fackförening, har en gemensam uppfattning om alla de frågor som ska behandlas.»

För det första driver SKP den linjen att fackföreningarna inte kan vara politiskt neutrala utan tvärtom måste ta ställning i alla arbetarklassens intressefrågor, såväl ekonomisk, sociala, politiska som kulturella intressefrågor. Fackföreningarna kan heller inte bedriva sin verksamhet utan ett samhälleligt perspektiv – det socialistiska perspektivet och följaktligen kämpar SKP för att fackföreningsrörelsen skall anta en socialistisk målsättningsparagraf.

Däremot hävdar SKP bestämt att fackföreningsrörelsen skall stå organisatoriskt fri från partierna. Detta innebär helt enkelt att SKP bekämpar kollektivanslutningen till SAP, eftersom detta fullständigt strider mot principen att medlemskap i ett politiskt parti skall basera sig på frivillig grund. Detta är en ståndpunkt som den kommunistiska rörelsen företrätt. Den tillämpas även i det socialistiska samhället – se det socialistiska Sovjetunionen före 1954 och dagens socialistiska Kina.

Men eftersom fackföreningarna inte kan förhålla sig politiskt neutrala så driver SKP konsekvent den linjen att fackföreningarna skall ta ställning i alla politiska frågor. Detta innebär också att i de fall fackföreningarna stöder SKP:s ståndpunkt i olika, enskilda frågor de faktiskt intar det kommunistiska partiets ståndpunkt, faktiskt närmar sig det kommunistiska partiet steg för steg.

Vilka politiska frågor t ex har SKP drivit inom fackföreningsrörelsen? Det gäller exempelvis kampen mot frihandelsavtalet med EG, kamp för ett erkännande av folkets regering, PRR, i Sydvietnam – det gäller kravet »Nationalisera oljeindustrin», för att enbart ange ett fåtal av de politiska krav som SKP driver (se för övrigt det fackliga handlingsprogrammet).

Det betyder också att SKP målmedvetet kommer att verka för att fackföreningsrörelsen skall anta det kommunistiska partiets ståndpunkt i alla klasskampfrågor, att fackföreningsrörelsen närmar sig det kommunistiska partiet, vilket måste ske med övertygelsens alla medel. Det betyder slutligen att det revolutionära kommunistiska partiet i en revolutionär situation verkar för att fackföreningarna antar det kommunistiska partiets handlingslinje helt och fullt.

Frank Baude påstår att »verkligheten nu inte är sådan att arbetarna, inte ens i den minsta fackförening, har en gemensam uppfattning om alla de frågor som ska behandlas».

Denna argumentering är i själva verket riktad *mot varje slags enhetlig aktion* bland arbetarna, exempelvis en s k vild strejk. Det innebär att det skulle vara omöjligt att åstadkomma fullständig enhet bland arbetarna. Denna uppfattning har redan utdömts av praktiken. När arbetarna vid monteringen i SAAB-Scania i Oskarshamn strejkade, så strejkade samtliga arbetare.

Det kommunistiska partiet strävar alltid att *ena alla arbetare som kan enas kring en riktig grundval, kring ett riktigt handlingsprogram*. Hur många som kan enas på denna riktiga grundval beror på flera faktorer, dvs klasskampsläget och den faktiska klassmedvetenheten

hos arbetarna liksom det kommunistiska partiets förmåga att formulera en konkret handlingslinje och aktivt kunna kämpa för densamma.

Det är sedan självklart att arbetarna inte kan vara eniga i alla frågor och det kommer de aldrig någonsin att vara. Men vem har eftersträvat att ena alla arbetare kring alla frågor? Det kan endast en politisk dilettant som Frank Baude inbilla sig.

Kominterncitaten, slutligen, anger endast att kommunister oförsonligt måste bekämpa den borgerliga föreställningen om politiskt neutrala fackföreningar och att fackföreningarna aldrig någonsin kan ta ställning för ett politiskt parti och dess handlingslinje.

Sveriges Kommunistiska Parti har alltså med framgång praktiserat linjen att bekämpa partival i fackföreningarna. Detta kan illustreras med ett konkret exempel.

Detta kan hämtas från klubbstyrelsevalet vid Finnboda Varf 1974. Detta val ledde till att två tredjedelar av de som röstade föredrog klubbens officiella lista, stryklistan. En tredjedel röstade på den socialdemokratiska listan. Förra året var det exakt motsatt förhållande.

En redogörelse för valet återfinns i Gnistan nr. 9/1974:

»Stig-Åke Jonasson (medlem i SKP) berättar om hur valet gick till:

– Idag jobbar det ca 430 man på varvet mot 550 vid förra valet. Ser man sedan till att det varje dag är ca 100 man frånvarande så var det ett valdeltagande på omkring 80 procent. Sosselistan fick 90 röster och klubbens egen lista 180.

– Före valet drev vi en valkampanj som gick ut på att inga partipolitiska listor skulle få förekomma i valet. Vi uppmanade våra arbetskamrater att ta klubbens valsedel.

– På ett möte i mitten av november förde jag också fram en motion som yrkade på att arbetarna på mötet skulle rekommendera socialdemokraterna att frivilligt dra tillbaka sin lista. Ordföranden vägrade dock att överhuvud taget ställa motionen under proposition!

– Tillsammans med ett antal fackligt aktiva och progressiva kamrater skrev jag sedan ett fackligt handlingsprogram där en rad för oss arbetare viktiga krav togs upp.

– Handlingsprogrammet tog upp frågor som vi måste arbeta för i framtiden vare sig jag kom med i styrelsen eller inte. När ett första förslag framställdes lät vi en större grupp arbetskamrater se över det och komma med synpunkter.

– Tre dagar före valet spred jag sedan handlingsprogrammet på varvet och redan hur det då mottogs gav en föraning om hur valet skulle förlöpa.

– På valdagen delade jag ut ett kort flygblad där det slogs fast följande:

‘Det finns två listor som används i valet. Den ena är en partipolitisk spränglista som det står socialdemokraterna överst på. Den listan ska du inte använda dig av, mitt namn finns inte med på listan. Istället ska du använda fackets officiella lista. Den ligger på ett bord framme vid valförrättarna. På den finns samtliga kamrater som nominerats. Den officiella listan används som stryklista, dvs man stryker över de namn som man anser sig kunna undvara i styrelsen. Den som har tänkt få in just mig i styrelsen, måste stryka över alla andra namn. Om man inte gör det, så betyder det att de andra kandidaterna får en gratisröst. Det betyder att jag måste ha mer än dubbelt så många röster som de övriga kandidaterna för att komma in i styrelsen».

(Gnistan 9/74)

KFML(r) har hitintills konsekvent hävdats att kommunister inte skall ställa upp som kandidater till fackliga val. I »Klasskampen» nr 2/74 förekommer det ett kritiskt inlägg – »De fackliga valen och vår taktik» – vilket föranleder Frank Baude att »modifiera» sin linje i de fackliga valen. Han uppställer emellertid följande villkor:

1. »Arbetsplatsens fackförening är relativt oberoende av den korporativa karaktären. Det finns inga ledande socialdemokrater som med personband håller kontakten med avdelning eller förbund.

2. Arbetarna har demokratiskt inflytande på styrelsen och är aktivt indragna i det fackliga arbetet. Antingen genom stort deltagande på fackmötena eller genom att arbetarna dagligen kommer i kontakt med fackets styrelse för diskussion. Detta kan bara ske på mindre arbetsplatser som alla förstår och det är i egentlig mening endast på mindre platser som vårt undantag kan äga rum.

3. Arbetarnas majoritet, detta i ordets rätta bemärkelse och inte bara en majoritet av en liten klick som besöker fackmötet, måste vara för våra kandidater.

4. Vår plattform för att kandidera till fackvalet måste innehålla en förklaring av vår *allmänna linje*, dvs en förklaring av den korporativa fackliga rörelsen.» De fyra punkterna besvaras en efter en:

1. Den »korporativa karaktären» idag hos LO består först och främst i att LO:s landssektariat i praktiken fungerar som utskott till statsapparaten, medan de lokala fackföreningarnas »korporativa karaktär» bestäms av graden av den klassarbetspolitik som styrelsen företräder. Detta beror återigen på vilka, som upprätthåller styrelseuppdrag. Enligt Frank Baude är förutsättningen för deltagande i styrelsearbete *att högersocialdemokraterna redan avlägsnats ur styrelsen*. Men vilka kan åstadkomma detta avlägsnande om inte kommunisterna i förbund med de vänstersocialdemokratiska arbetarna? Och även om en högersocialdemokrat vore företrädare i en gruppstyrelse, så vore det fullständigt riktigt av en kommunist att acceptera styrelseuppdrag för att med arbetskamraternas stöd verka för arbetarnas krav i styrelsen och steg för steg eliminera det högersocialdemokratiska inflytandet. Detta är också riktigt, även om det förutom en kommunist enbart satt högersocialdemokrater i styrelsen, på grund av att det grundläggande stödet för en kommunist i en styrelse endast kan finnas utanför styrelsen, dvs bland arbetskamraterna, samtidigt som kommunisten alltid kan utnyttja reservationsrätten.

2. Förutsättningen kan heller inte ovillkorligen vara att arbetarna redan har demokratiskt inflytande på styrelsen och aktivt indragna i det fackliga arbetet. Detta förhållande råder på endast ett fåtal arbetsplatser. Det är just kommunisternas uppgift att åstadkomma detta breda demokratiska inflytande och aktiva inflytande och redan det faktum att kommunisterna organiserar en facklig opposition bidrar verksamt till att åstadkomma detta läge. Men oftast först när kommunisterna aktivt deltar i ledningen för fackföreningen kan det genomföras, eftersom initiativet hos en fackförening alltid ligger hos styrelsen. Därest en grupp- eller klubbstyrelse behärskas av klassarbetsmän, så kommer den med näbbar och klor bekämpa en dylik utveckling.

Detta kan ske på alla arbetsplatser oavsett storlek, eftersom en fackföreningsstyrelse som står på klasskampens grund förstår att tillämpa masslinjen, vilken innebär att garantier hela tiden skapas för att samtliga arbetare skall kunna indras i de fackliga diskussionerna. När fastslog marxismen-leninismen att arbetsplatsens storlek skulle utgöra något hinder för masslinjens genomförande?

3. Indragandet av arbetarmajoriteten i de fackliga valen kan endast ske steg för steg och ett medel härvidlag är att kommunisterna tar styrelseuppdrag utifrån det redan givna antalet fackligt aktiva inom vilka majoriteten erövrar. Det kommer under lång tid att finnas efterblivna arbetare, som aldrig deltar i facklig verksamhet.

4. Det finns ingen anledning att i samband med ett fackligt val förknippa en plattform med ovillkorlig förklaring av den »korporativa fackliga rörelsen». Detta är en daglig uppgift för kommunisterna och dessa avslöjanden har idag i första hand genomslagskraft bland de klass-

medvetna arbetarna. Steg för steg kommer också arbetarmajoriteten att vinnas för denna ståndpunkt under kampens gång, allteftersom klasskampen skärps och allt under det att kommunisterna i handling bevisar att de konsekvent företräder arbetarklassens sak. En valplattform måste utgå från den verkliga medvetandegraden och formulera de för arbetarflertalet mest relevanta kraven.

Sveriges Kommunistiska Partis fackliga framgångslinje »Gör facket till en kamporganisation! Enhet på klasskampens grund!» står i fullständig överensstämmelse med den kommunistiska rörelsens erfarenheter!

Redan inledningsvis kunde vi konstatera att SKP:s fackliga framgångslinje »Gör facket till en kamporganisation! Enhet på klasskampens grund! » inte bara utgick från SKP:s egen hittillsvarande fackliga praktik, utan även från den kommunistiska rörelsens historiska erfarenheter. KFML(r) hävdar likaledes att de kan stödja sig på den kommunistiska rörelsens historiska erfarenheter: »Den linje som vårt förbund utvecklat i dessa frågor (de fackliga frågorna – vår anm) stödjer sig helt och fullt på den internationella kommunistiska rörelsens erfarenheter, något som gärna förnekas av våra 'belackare» inom den småborgerliga vänstern.» (Driftcellutskottet i »Klasskampen» 3/74)

Vem har då rätt? Denna sammanställning av citat från den internationella kommunistiska rörelsens program, fackliga resolutioner etc talar för sig själv och vederlägger tveklöst KFML(r):s historieförfalskning.

»Den Kommunistiska Internationalen avböjde redan under sitt första år de sekteristiska tendenserna, därigenom att den uppmanade de anslutna partierna – hur små de än vore – att delta i fackföreningarnas arbete för att besegra dessas reaktionära byråkrati inifrån och göra fackföreningarna till proletarietets massorganisationer, till kamporgan.» (Teser om taktiken...Kominterns tredje världskongress 1921, sid 12)

»Alla kommunisters huvuduppgift under den närmaste perioden består i att energiskt och ut hålligt arbeta för att vinna över majoriteten av arbetarna i samtliga fackföreningar. De får inte bli modfällna av den nuvarande reaktionära tendensen inom fackföreningarna, utan söka arbeta på att genom det livligaste deltagande i fackföreningarnas dagliga strider, trots allt motstånd vinna dem för kommunismens sak. Den bästa vittnesbörden om varje kommunistpartis styrka är det verkliga inflytande det har på arbetarmassorna inom fackföreningarna. » (A a, sid 48)

»Särskilt stor betydelse för vinnandet av proletarietets majoritet har erövrandet av fackföreningarna, dessa arbetarklassens verkliga massorganisationer, vilka är förbundna med deras dagliga kamp. Att arbeta inom de reaktionära fackföreningarna, skickligt erövra dem, vinna de breda, fackligt organiserade massornas förtroende och uttränga, avsätta de reformistiska ledarna från deras positioner är en av de viktigaste uppgifterna under revolutionens förberedelseperiod.» (Kominterns program och stadgar, 1928, sid 80 i MLK:s utgåva)

»Medlemskap i en fackförening, t o m i den reaktionäraste – om den bara är en massorganisation – är varje kommunist omedelbara plikt. Endast genom ständigt och konsekvent arbete i fackföreningarna och på arbetsplatserna, för att på det mest ståndaktiga och energiska sätt försvara arbetarnas intressen och under hänsynslös kamp mot den reformistiska byråkratin, kan man erövra ledningen av arbetarnas kamp och vinna de fackligt organiserade arbetarmassorna för partiet.» (A a, sid 84-84)

1929 slog Kominterns exekutivkommitté fast:

»...kampen för varje valfunktion inom fackföreningarna och särskilt för de fackliga underorganisationernas förtroendemannaposter måste i våra händer bli ett mäktigt verktyg för att avslöja och bekämpa den socialfascistiska fackföreningsbyråkratins roll...» (Resolution på 10:e plenum)

1932 fastställde 12:e plenum i Kominterns exekutivkommitté parollen:

»...kamp om varje valbar post i fackföreningen, för bortjagandet av den reformistiska fackföreningsbyråkratin och erövring av lokalorganisationerna av de olika fackförbunden, samt lokal-kartellerna av de reformistiska fackföreningarna.»

I den värdering av SKP:s arbete som lades fram inför Kominterns kongress 1935 sades det:

»Med Kominterns hjälp och genom att beslutsamt använda sig av enhetsfrontstaktiken lyckades SKP från slutet av 1934 under några månader att göra betydande framsteg. Det visade sig framför allt vid de fackliga valen våren 1935. Oppositionen lyckades då erövra en hel rad nya viktiga positioner. Man vann det utslagsgivande inflytandet inom landets näst största fackföreningsorganisation, nämligen metallavdelningen i Göteborg. Likaså vann man där ledningen i grovarbetarnas fackförening, liksom i hamnarbetarföreningen.

Vidare vann man ledningen i många andra lokala fackföreningsavdelningar i rikets olika delar. Dessa framgångar har stärkt vårt partis anseende utomordentligt och lett till en ökad aktivitet inom alla partiets organisationer.»

Inför världskongressen fastställde Komintern till sina sektioner:

»Vi måste...förvandla fackföreningarna till klasskampsorganisationer.»

Det var också den linje som Kominterns sektioner kom att tillämpa i sitt arbete. Kommunisterna i alla kapitalistiska länder bet sig i ökad utsträckning fast i fackföreningarna med syfte att erövra dem åt arbetarna.

Efter Kominterns upplösning 1943, efter världskrigets slut, intog Kommunistiska Informationsbyrån (Kominform) samma ståndpunkt:

»De kommunistiska partierna betraktar kommunisternas aktiva medverkan i massorganisationerna som funktionärer, organisatörer, agitatorer och propagandister såsom en av de viktigaste uppgifterna i sitt organisatoriska, politiska och ideologiska arbete. Kommunisterna får inte avgränsa sig från massorganisationerna, utan måste ansluta sig till organisationerna och verka inom dem.» (25 maj 1951, citat ur »För varaktig fred – för folkdemokrati«)

Kominform fastslår varför detta var en riktig linje:

»Där arbetarklassens splittring övervinner, där den högersocialdemokratiska agenturen och de reaktionära fackföreningspåvarna isoleras, där de förrädiska och provokatoriska elementen beslutsamt avslöjas, där leder de arbetandes kamp i regel till seger.» (8 aug 1952, citat ur »För varaktig fred...«)

Även inom Sveriges Kommunistiska Parti fanns det röster som var klara på att ta upp kampen om styrelser och klubbar. Arbetartidningen skrev i december 1949:

»Den fackliga rörelsen har berövats sin slagkraft. Detta kan inte repareras på en gång, men det kan bli bra mycket bättre om medlemmarna ute i avdelningar och verkstadsklubbar väljer sådana kamrater till styrelserna, som är motståndare till allt kryperi inför regeringens och kapitalets påbud, sådana kamrater som förstår värdet av en aktiv facklig politik vars yttersta verkan är att ge M dem som mycket har, medan den som litet har blir utan. En facklig politik i arbetarklassens intresse måste föras mot de socialdemokratiska ledarskiktets vilja.»

Inför SKP:s kongress 1953 var detta ett av huvudpunkterna i Set Perssons kritik av partiets taktiska huvudlinje:

»Jag anser att kommunisterna alltid ska försöka förhindra att företrädare för högersocialdemokraternas ekonomiska fackliga politik blir valda som de lokala ledarna i arbetarnas fackliga kamp. Att förhindra detta är den enda förutsättningen för att kunna fullfölja parollen: De bästa fackföreningsmännen i fackföreningens ledning.» (Centralkommittémötet 2 april 1953)

Vi skall avsluta med ett citat ur en ledare ur Kominforms tidning »För varaktig fred – för folkdemokrati».(25 maj 1951):

»Den viktigaste metoden i kommunisternas massarbete är övertygelsens metod. Att tala ett begripligt språk med massorna, inte avgränsa sig från massorna, övertyga massorna genom det personliga exemplet på oegennyttig kamp för deras intressen, tålmodigt, med sakkunskap kritisera felen och bristerna i massorganisationernas arbete och hjälpa till att avlägsna dessa fel och brister – detta är den enda möjliga och nödvändiga arbetsstilen för kommunisterna inom dessa organisationer. Kommunisterna måste veta, att 'utan omfattande förbindelser med massorna utan ständigt bestående av dessa förbindelser, utan förmåga att lyssna till massornas röst och att förstå deras aktuella krav, utan att vara redo, inte bara att lära massorna, utan att också lära av dem, kan arbetarklassens parti inte vara ett verkligt massparti, vilket förmår att leda arbetarklassens och alla arbetandes miljoner' (Stalin)».

Slutord

KFML(r):s fackliga linje är i själva verket en anarkosyndikalistisk linje, eftersom den förnekar

1. behovet av en enhetlig klassorganisation för arbetarklassen.
2. nödvändigheten att arbeta inom de nuvarande fackföreningarna för att förvandla dessa till kamporganisationer på klasskampens grund.
3. på förhand utesluter möjligheten att åstadkomma detta, vilket endast praktiken kan utvisa, och sprider därigenom illusioner bland arbetarklassen om de högersocialdemokratiska spetsarnas obetvinglighet. Därmed avser KFML(r) att bidra till en fortsatt högersocialdemokratisk kontroll av fackföreningsrörelsen.
4. nödvändigheten att kombinera legala och illegala kampformer, att använda alla slags kampmetoder i syfte att säkra ständiga segrar för arbetarklassen och att klassens positioner oavbrutet flyttas fram. KFML(r) sätter formen före innehållet, sätter kampens form före kampens resultat.

Överensstämmer inte följande karaktäristik över anarkismens väsen väl med KFML(r):s fackliga linje?

»Inom den franska syndikalismen framträdde i viss utsträckning den uppfattningen att den stora massan av naturen är slö och inaktiv, och att arbetarklassens intressen måste tillvaratas genom att djärva minoriteter tar initiativet till direkta aktioner.» (H. Rudiger: Syndikalismen, sid 48)

Och vidare:

»...förbund av propagandister, vilka betraktar det som sin plikt inte så mycket att leda folket som att upplysa och ge det ett exempel. Till och med de anarkistiska upprorsledarna i Italien och Spanien genomförde sina små resningar, inte emedan de trodde att följden skulle bli revolutioner, utan därför att de betraktade sådana handlingar som 'gärningens propaganda',

syftande till att visa folket ett handlingssätt som kunde leda till dess frigörelse.» (Woodcock: Anarkismen)

Däremot kan Sveriges Kommunistiska Partis ståndpunkt i den fackliga frågan helt sammanfattas med Dimitrovs ord: »Det måste eftertryckligt betonas, att en kommunistisk arbetare, en revolutionär arbetare, som inte tillhör sitt yrkes massomfattande fackförbund, som inte kämpar för att förvandla den reformistiska fackföreningen till en verklig klassfackförening, som inte kämpar för fackföreningsrörelsens enhet på klasskampens grundval – en sådan kommunistisk arbetare, en sådan revolutionär arbetare har ej uppfyllt sin främsta proletära plikt.» (Enhetens och folkfrontens problem, sid 62 - Dimitrov).

GÖR FACKET TILL EN KAMPORGANISATION! ENHET PÅ KLASSKAMPENS GRUND!